

**T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı**

**GRUP PİYANO ÖĞRETİMİNİN ARTİSTİK VE İŞLEVSEL PİYANO
BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE ETKİLERİ**

**Eren LEHİMLER
(Doktora Tezi)**

İstanbul, 2018

**T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı**

**GRUP PİYANO ÖĞRETİMİNİN ARTİSTİK VE İŞLEVSEL PİYANO
BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE ETKİLERİ**

**Eren LEHİMLER
(Doktora Tezi)**

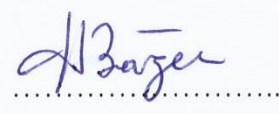
**Danışman
Prof. Dilek BATIBAY**

İstanbul, 2018

**Tüm kullanım hakları
M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne aittir.
© 2018**

ONAY

Eren LEHİMLER tarafından hazırlanan “Grup Piyano Öğretiminin Artistik ve İşlevsel Piyano Becerilerinin Geliştirilmesine Etkileri” konulu bu çalışma 19.12.2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda jüri tarafından başarılı bulunmuş ve doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

	Adı-Soyadı	İmza
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dilek BATIBAY	
JÜRİ ÜYESİ	Prof. Dr. Mustafa USLU	
JÜRİ ÜYESİ	Doç. Dr. Ceylan ÜNAL AKBULUT	
JÜRİ ÜYESİ	Dr. Öğretim Üyesi Hakan BAĞCI	
JÜRİ ÜYESİ	Dr. Öğretim Üyesi Müge AKBAĞ	

ÖZGEÇMİŞ

- 2009 Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans Programından mezun oldu.
- 2010 Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda Öğretim Elemanı olarak göreve başladı.
- 2011 Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı.
- 2012 Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programından mezun oldu.
- 2013 Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı.
- 2014 Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora Programına girdi.
- 2014 Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Görev Yaptığı Kurum : Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

E-Posta : erenlehimler@gmail.com

ÖNSÖZ

Müzik eğitiminin günden güne gelişim gösterdiği dünyamızda, yapılan bütün çalışmalar nitelikli müzik insanları yetiştirmek amacını gütmektedir. Nitelikli müzik eğitiminin verilebilmesinde de piyano çalgısının merkez konumunda kullanılması yapılan çalışmalarda ortaya konulmuştur. Müzik eğitiminde, piyanonun yoğun biçimde kullanılması için müzik eğitimcilerinin artistik ve işlevsel piyano becerilerini yeterli düzeyde edinmeleri gerektiği düşünülmektedir. Yapılan bu araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının artistik ve işlevsel piyano becerilerinin geliştirilmesi için grup piyano öğretimi kullanılmış, geleneksel piyano eğitime göre yapılan uygulamanın etkilerinin neler olacağı incelenmiştir.

Doktora eğitimim süresince, müzikal gelişimimde ve tez çalışmamda desteğini esirgemeyip her konuda yol gösteren, geleceğe yönelik atacağım adımların sağlam temellere oturması için ufkumu genişleten, tez sürecimin başından sonuna bilgeliğiyle yanımda yer alan saygı değer hocam Prof. Dilek Batıbay'a teşekkür ederim.

Tez çalışmam boyunca engin bilgileriyle desteklerini esirgemeyen Prof. Dr. Mustafa Uslu, Doç. Dr. Duygu Piji Küçük ve Dr. Öğr. Üyesi Müge Akbağ'a, doktora eğitimime başladığım ilk günden itibaren yol gösterici deneyim ve bilgileriyle her zaman yanımda yer alan değerli hocalarım/arkadaşlarım Dr. Öğr. Üyesi Okan Yungul, Dr. Beste Atalay Öcal ve Arş. Gör. Tuncay Aras'a bana kattıklarından dolayı teşekkürü borç bilirim.

Tez çalışmamın uygulama aşamasının gerçekleşmesinde, Marmara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü'ne vermiş olduğu maddi destekten dolayı teşekkür ederim.

Bugünlere gelebilmem için her türlü desteği sağlamış olan anneme, rahmetli babama ve kardeşlerime, hayatımızı birleştirdiğimiz günden itibaren bu süreçte de en büyük destekçim olan eşim Öznur Merih Lehimler'e, doğduğu günden itibaren tez sürecimi daha da zorlu hale getirse de gülücükleriyle destek veren kızım İnci'ye sonsuz teşekkür ederim.

ÖZET

Araştırmada, oluşturulan piyano sınıflarında yapılan derslerde, grup piyano eğitiminin öğrencilerin artistik ve işlevsel becerilerinin gelişimine etkilerinin neler olacağı sorusu araştırmamanın problem durumunu ortaya koymaktadır. Bu problem durumunun ekseninde, daha önce yapılmış olan çalışmalar sonucunda belirlenmiş olan, öğrencilerin piyano çalgısında artistik ve özellikle işlevsel becerilerinin geliştirilmesinde karşılaştıkları sorunların, grup piyano eğitimi ile çözüme kavuşturulup kavuşturulamayacağını ve grup piyano eğitimi ile geleneksel piyano eğitimi arasında bir fark olup olmadığının ortaya konması amaçlanmıştır.

Araştırmada, grup piyano öğretiminin piyano becerilerine etkilerinin neler olacağını ortaya konması amaçlandığından, nicel araştırma yöntemleri kapsamında eşitlenmemiş kontrol gruplu yarı-deneyssel desen kullanılmıştır. Deney ve kontrol grubu rastgele atama yapılmaksızın seçildiği için yapılacak olan çalışma yarı-deneyssel desende oluşturulmuştur.

Deney ve kontrol grubu katılımcılarına, geliştirilen grup piyano öğretimi üniteleri doğrultusunda piyano eğitimi verilmiştir. Eğitim öncesi ve sonrasında ölçümler yapılarak veriler elde edilmiştir. Elde edilen veriler istatistiksel yöntemlerle analiz edilerek test edilmek istenen hipotezler değerlendirilmiştir.

Yapılan çalışma sonucunda Grup Piyano Öğretimi ile öğrencilerin artistik ve işlevsel piyano becerilerini geliştirdikleri ve gelişimlerinin gruplara göre değerlendirmesi yapıldığında ise deney grubu lehine anlamlı farklılıklar olduğu ortaya konulmuştur. Elde edilen veriler ışığında ve araştırma konusu ile benzerlikler gösteren çalışmalarda incelendiğinde temel piyano becerilerinin kazandırılmasında grup piyano öğretiminin kullanılabilir olduğu söylenebilir.

ABSTRACT

THE INFLUENCE OF GROUP PIANO INSTRUCTION ON THE DEVELOPMENT OF THE ARTISTIC AND FUNCTIONAL PIANO SKILLS

In the research, the influence of group piano education on the development of students' artistic and functional skills is the problem state of the research. The aim of the study within the context of the problem state is to determine whether the students' problems in the development of artistic and especially functional skills in piano instrument can be solved by group piano education or not and whether there is a difference between group piano education and classical piano education.

In the study, it is aimed to reveal the influence of group piano teaching on piano skills and semi-experimental design within unpaired control group under quantitative research methods was used. Since the experimental and control groups were selected without random assignment, the study to be performed was created in the semi-experimental design

Piano education was carried out for experimental and control group participants in accordance with the developed group piano teaching units. Data were obtained by measurements before and after training. The hypotheses to be tested were evaluated by analyzing the obtained data with statistical methods.

As a result of the study, the students developed artistic and functional piano skills with group piano instruction and there were significant differences in favor of the experimental group when the evaluation of the development according to the groups. It can be said that group piano education can be used to gain basic piano skills as a result of the obtained data and of the analysis of the similar studies.

İÇİNDEKİLER

ONAY.....	i
ÖZGEÇMİŞ	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar LİSTESİ	x
KISALTMALAR	xii
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1. Problem.....	1
1.2. Hipotezler.....	3
1.3. Önem.....	4
1.4. Sınırlılıklar	4
1.5. Sayıtlılar.....	4
1.6. Tanımlar.....	5
BÖLÜM II: ALANYAZIN.....	6
2.1. Eğitim ve Müzik Eğitimi	6
2.2. Piyano Eğitimi	7
2.3. Grup Piyano Öğretimi.....	9
2.4. Piyano Sınıflarının Oluşturulması	15
BÖLÜM III: YÖNTEM	19
3.1. Araştırma Modeli.....	19
3.2. Evren ve Örneklem	20
3.3. Veri Toplama Araçları	20
3.3.1 Piyano Dersi Tutum Ölçeği	21
3.3.2 Bilgi Testi	21
3.3.3 Piyano Becerileri Performans Derecelendirme Ölçeği.....	22
3.4. Uygulama Süreci.....	23

3.4.1. Grup Piyano Öğretimi Üniteleri	23
3.4.1.1. Birinci Ünitenin Oluşturulması	23
3.4.1.2. İkinci Ünitenin Oluşturulması	27
3.4.1.3. Üçüncü Ünitenin Oluşturulması	29
3.4.1.4. Dördüncü Ünitenin Oluşturulması	32
3.4.1.5. Beşinci Ünitenin Oluşturulması	35
3.4.1.6. Altıncı Ünitenin Oluşturulması	38
3.4.1.7. Yedinci Ünitenin Oluşturulması	40
3.5. Verilerin Toplanması	43
3.6. Verilerin Çözümlemesi	44
BÖLÜM IV: BULGULAR.....	48
4.1. Piyano Dersi Tutum Testi Bulguları	48
4.1.1. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Dersi Tutum Testi öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi	48
4.1.2. Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Dersi Tutum Testi sontest puanları arasında fark yoktur” hipotezi	48
4.1.3. “Deney grubu Tutum Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi.....	49
4.1.4. “Kontrol grubu Tutum Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi	50
4.2. Bilgi Testi Bulguları	50
4.2.1. “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi	50
4.2.2. “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi sontest puanları arasında fark yoktur” hipotezi	51
4.2.3. “Deney grubu Bilgi Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi.....	52
4.2.4. Kontrol grubu Bilgi Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi.....	52

4.2.5. “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi	53
4.3. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Bulguları	54
4.3.1. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi	54
4.3.2. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği sontest puanları arasında fark yoktur” hipotezi	54
4.3.3. “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi	55
4.3.4. “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi	56
4.3.5. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi	56
4.3.6. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi	57
4.3.7. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi	58
4.3.8. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi	58
4.3.9. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi	59
4.3.10. “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi	60
4.3.11. “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi	60

4.3.12. “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi.....	61
4.3.13. “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi.....	62
BÖLÜM V: SONUÇ	63
5.1. Yargı	63
5.2. Tartışma	68
5.3. Öneriler	70
KAYNAKLAR	72
EKLER	76

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubu Araştırma Deseni	3
Tablo 2. Piyano Dersi Tutum Testi öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları	48
Tablo 3. Piyano Dersi Tutum Testi son test puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları	49
Tablo 4. Deney Grubuna ait Piyano Dersi Tutum Testi öntest ve son test puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları	49
Tablo 5. Kontrol Grubuna ait Piyano Dersi Tutum Testi öntest ve son test puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları	50
Tablo 6. Bilgi Testi öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları	51
Tablo 7. Bilgi Testi öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları	51
Tablo 8. Deney Grubuna ait Bilgi Testi öntest ve son test puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları	52
Tablo 9. Kontrol Grubuna ait Bilgi Testi öntest ve son test puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları	53
Tablo 10. Bilgi Testi son test puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları	53
Tablo 11. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları	54
Tablo 12. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği son test puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları	55
Tablo 13. Deney Grubuna ait Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve son test puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları	55
Tablo 14. Kontrol Grubuna ait Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve son test puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları	56
Tablo 15. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği son test puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları	57

Tablo 16. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları.....	57
Tablo 17. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları.....	58
Tablo 18. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu sontest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları.....	59
Tablo 19. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu sontest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları.....	59
Tablo 20. Deney Grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları.....	60
Tablo 21. Deney Grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları.....	61
Tablo 22. Kontrol Grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları.....	61
Tablo 23. Kontrol Grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları.....	62

KISALTMALAR

YÖK	: Yükseköğretim Kurumu
Akt	: Aktaran
s / pp	: Sayfa
v.b.	: Ve benzeri
MİDİ	: Musical Intrument Digital Interface
Bkz.	: Bakınız
n	: Katılımcı Sayısı
α	: alfa
$\bar{x}$	: Aritmetik Ortalama
z	: Merkeze Uzaklık Değeri
p	: Anlamlılık Düzeyi
ss	: Standat Sapma
r	: Korelasyon Katsayısı
PBDÖ	: Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği

BÖLÜM I: GİRİŞ

1.1. Problem

Psikolog ve eğitimcilere göre eğitim, bireyin içindeki yetenekleri ve arzuları, ilgileri ulaşabileceği en üst düzeye kadar çıkarmak, kişinin potansiyel gücünü tam olarak geliştirebilmek için gerekli çevre imkânlarını hazırlamaktır (Kıncal, 2006, s.2). Öğretim ise eğitimin planlı ve programlı bir şekilde belirli bir zaman diliminde ve belirli bir mekânda gerçekleştirilen bölümüdür (Kıncal, 2006, s.3).

Bu kapsamda eğitim ve öğretim programları, bireylere yaşam süreleri boyunca çeşitli disiplinlerle, potansiyellerini geliştirmelerine yönelik fırsatı mekân ve zaman kavramlarıyla sağlamaktadır. Bu programlar arasında bireyin gelişiminde sanat eğitimi ve dallarından birisi olan müzik eğitimi de etken rol oynamaktadır.

Sanat, insana, topluma ve toplumsal yaşama sıkı bir şekilde bağlıdır. Sanatta öz ve biçim, ulusallık ve evrensellik, soyutla somut, duyusalla düşünsel iç içedir ve birbirinden ayıramaz (Soygür, 1999). Müzik de sanatla aynı amaçların çatısı altında, insanların duygularını birbirlerine aktarmalarına aracı olan bir bilim dalıdır. Bu süreçte oluşan bilgi aktarımlarının eğitim ve öğretimle gerçekleşeceği düşünüldüğünde, sanat ve müzik eğitimi kavramlarının, standartları ve gelişmeleri de önem kazanmaktadır.

Günümüze kadar birçok disiplinde olduğu gibi müzik eğitiminde, en az süre ve en az maliyet ile istendik davranış değişikliklerini elde edebilmek için çeşitli strateji, yöntem ve teknikler geliştirilmiştir. Geliştirilen bu strateji, yöntem ve teknikler müziğin oluşumunda var olan tüm bileşenlerde olduğu gibi çalgı eğitiminde de kullanılmıştır. 1700’lü yıllardan günümüze kadar çeşitli eğitim programlarına göre, değişimler geçiren ve hala eğitim metotları değişmekte olan piyano çalgısı, gelişen müzik eğitimi alanında önemli yer tutmaktadır.

Günümüz lisans programlarında dört yıl, sekiz dönem piyano eğitimi verilmektedir. Yüksek Öğretim Kurumu’nun (YÖK) ders tanımlarında piyano dersi şöyle açıklanmaktadır: Piyano eğitimi ve öğretimi müzik öğretmenliği programının temelini oluşturur. Aşamalı olarak, teknik alıştırma ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin

eserlerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, piyano literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsamaktadır (Akt. Aydın ve Tecimer, 2013). Yapılan tanım kapsamında piyano eğitimi, aşamalı olarak artistik ve işlevsel piyano becerilerinin kazandırılmasını hedeflemektedir.

Ancak müzik öğretmen adaylarının eğitiminde kullanılan geleneksel piyano eğitimi daha çok solo piyano repertuarı ve teknik çalışmalar gibi artistik becerilerin kazandırılmasını hedeflemekte (Kasap, 2005) olduğu görülürken, işlevsel becerilerin kazandırılması pek fazla önemsenmemektedir. İşlevsel piyano becerileri, müzik öğretmenlerinin piyanoyu kendi müzik sınıflarında daha etkin bir eğitim aracı olarak kullanabilmelerini sağlayan pratik piyano çalma becerileridir. Bu beceriler, verilen bir ezgiye eşlik yapabilme, deşifre çalabilme, transpoze edebilme, çokseslendirme yapabilme, kadans çalabilme, analiz edebilme, doğaçlama yapabilme, birlikte çalma ve koro ve orkestra eserlerinin partilerini piyanoda çalabilme vb. becerilerdir. Bu işlevsel beceriler ile donanmış olarak mezun olan müzik öğretmenleri, piyanoyu görev yapacakları okullarda öğrencilerine müzik öğretirken, eşlik yaparken ve koro, çalgı veya çalgı gruplarına eşlik yaparken daha etkili olarak kullanabileceklerdir. Bundan dolayı, müzik öğretmeni adaylarının, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano programlarında işlevsel piyano becerilerini kazanarak mezun olmaları gereklidir (Kasap, 2005).

Ayrıca yapılan araştırmada müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano eğitiminin durumu saptanıp, piyano eğitiminde karşılaştıkları temel sorunlar belirlenmiştir. Aşağıdaki sonuçlara varılmıştır:

1. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano sayısı arttırılmalıdır, piyanoların bakımı sık yapılmalıdır.
2. Piyano dersine giren öğretim elemanının ders yükleri normal düzeye indirilmedir.
3. Öğrencilere piyanoyu hem müzik öğretmenliğinin gerekleri doğrultusunda hem de uygulamada etkili kullanabilme becerileri verilmelidir (Kutluk, 2001, akt. Çevik, 2007).

Araştırmalardan elde edilen sonuçlar incelendiğinde,

1. Öğrencilerin artistik becerilerinin (teknik çalışmalar, piyano repertuarı, vb.) geliştirilmesinde,

2. Öğrencilerin işlevsel becerilerinin (eşlik, deşifre, transpoze, çökseslendirme, vb.) geliştirilmesinde,
3. Fiziki şartların düzenlenmesi ve çağa uygun hale gerilmesi ile piyano eğitiminin geliştirilmesinde, grup piyano öğretiminin, öğrencilerin piyano becerileri üzerinde etkilerinin neler olacağı araştırılmak istenmektedir.

Araştırmada, oluşturulan piyano sınıflarında grup piyano öğretiminin öğrencilerin artistik ve işlevsel becerilerinin gelişimine etkilerinin neler olacağı sorusu araştırmanın problem durumunu ortaya koymaktadır. Bu problem durumundan yola çıkılarak aşağıda belirtilen amaca ulaşılması hedeflenmiştir.

1.2. Hipotezler

Bu araştırmada, daha önce yapılmış olan çalışmalar sonucunda belirlemiş olan, öğrencilerin piyano çalgısında artistik ve özellikle işlevsel becerilerinde karşılaştıkları sorunların, grup piyano eğitimi ile çözüme kavuşturulup kavuşturulamayacağının ve grup piyano eğitimi ile geleneksel piyano eğitimi arasında bir fark olup olmadığının ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaçlar doğrultusunda piyano eğitimi kapsamında teknolojik bir piyano sınıfı oluşturulması ve bu çalışmanın uygulanması hedeflenmiştir.

Araştırmalarda, hipotezlerin doğruluklarının elde edilmeleri hedeflenmiştir.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubu Araştırma Deseni

Deney Grubu	Öntest (T1)	Grup Piyano Eğitimi	Sontest (T3)
Kontrol Grubu	Öntest (T2)		Sontest (T4)

- Deney grubu ve kontrol grubu Öntest puanları arasında fark yoktur ($T1=T2$).
- Deney grubu Öntest ve Sontest puanları arasında, Sontest lehine fark vardır ($T3>T1$).
- Kontrol grubu Öntest ve Sontest puanları arasında, Sontest lehine fark vardır ($T4>T2$).
- Deney grubu ve kontrol grubu Sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır ($T3>T4$).

1.3. Önem

Bu çalışma;

- Geribildirim ve öğrenme sürecinin daha hızlı olması açısından,
- Grup ortamında bireyin, öz-eleştirel yaklaşımı, akranları ile kritik analizi yapması ve öğrendiklerinin farkına varması bakımından,
- Grup atmosferi oluşturularak daha çok etkileşim yaratılması açısından,
- Repertuar için daha çok eser çalışılması açısından,
- Bireyin kazanacağı artistik ve işlevsel piyano becerilerini, öğretmenlik yaşamlarında etkili kullanmaları ve bu becerileri öğrencilerine öğrendiği grup öğretimi ile aktarması açısından,
- Oluşturulan piyano sınıfı ile teknolojik gelişmelerin müzik eğitiminde kullanılabilirliğinin ortaya konulması açısından,
- Geleneksel çalgı eğitimi anlayışına eleştirel ve farklı bir bakış açısı kazandırması bakımından,
- Eğitim-öğretimi daha zengin, kalıcı ve eğlenceli hale getirmesi bakımından,
- Piyano eğitimi alanında yapılacak grup piyano eğitimi çalışmalarına kaynak oluşturması bakımından önemlidir.

1.4. Sınırlılıklar

Bu Çalışma;

1. Mesleki müzik eğitimi veren kurumların lisans programlarına yönelik piyano eğitimi ile,
2. 2017-2018 eğitim öğretim yılı bahar dönemi ile,
3. Grup piyano eğitimi için oluşturulan teknolojik piyano sınıfı ile sınırlıdır.

1.5. Sayıtlar

Bu araştırmada;

1. Seçilen deney ve kontrol gruplarının eşit olduğu,

2. Veri toplamak için kullanılan araç ve tekniklerin, araştırma için gerekli bilgilere ulaşmayı sağlayacak nitelikte oldukları varsayılmaktadır.

1.6. Tanımlar

- ❖ Artistik Piyano Becerisi: Doğru duruş pozisyonunda, doğru nota ve ritim kalıplarıyla, doğru parmaklarla, doğru tempoda, doğru müzikal ifadeler, pedal işaretleri vb. ile verilen bir eseri seslendirebilme becerileridir.
- ❖ İşlevsel Piyano Becerisi: Verilen bir ezgiye eşlik yapabilme, deşifre çalabilme, transpoze edebilme, çokseslendirme yapabilme, kadans çalabilme, analiz edebilme, doğaçlama yapabilme, birlikte çalma ve koro ve orkestra eserlerinin partilerini piyanoda çalabilme vb. becerileridir (Kasap, 2005).

BÖLÜM II: ALANYAZIN

2.1. Eğitim ve Müzik Eğitimi

Geçmişten günümüze kadar geçen süreç içerisinde eğitim, tanımlandığı döneme ve kültürel farklılıklara göre birçok eğitimci tarafından değişik kelimelerle ifade edilse de genel tanım çerçevesi bakımından benzeşimler göstermektedir. Günümüzde ise eğitim biliminin gelişimi ve değişimi ile genel olarak kabul gören tanımlaması;

“Eğitim; bireyin davranışlarında kasıtlı olarak ve kendi yaşantıları yoluyla istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1973; akt. Ayas, 2013, s.4).

Tanımda da ifade edildiği üzere bireyin eğitimi bir süreç içerisinde işler.

Bu sebeple; “Eğitim bir süreçtir ifadesinde, bir başlangıç aşamasından itibaren zamanla değişim gösterir, durağan olmayıp dinamik bir durumdur. Yani eğitim alan kişinin bir aşamadaki durumu bir sonraki zamanda veya aşamada farklılık gösterir.” (Ayas, 2013, s.4) denilmektedir.

Eğitimin insan yaşantısında olağan olarak bulunduğu düşünülürse, birey üzerinde istendik davranış değişikliklerinin müzik bilime ait olması ise müzik eğitimi tanımına giriş niteliğinde olacaktır.

"Müzik, özü itibarıyla eğitsel bir nitelik taşır. Herkes, müzikle ilişkisinin biçimine, yönüne, kapsamına ve derecesine göre ondan bir şey alır; bir şey edinir; bir şey kazanır." (Uçan, 1996: s.30; akt. Şendurur ve Akgül Barış, 2002, s.166)

Eğitim sürecinde bireydeki istendik davranış değişikliklerinin sağlanması için, verilen eğitimin belli bir plan, program içerisinde ve verilen eğitime uygun olarak belirlenecek yöntem ve tekniklerle gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Eğitimciler, uygun olduğunu düşündüğü eğitim ortamı ve öğretim tekniklerini kullandığı süreci devam ettirse de, günümüzde değişen bireyler, aldıkları eğitime göre hazır bulunuşluk düzeyleri ve toplum olarak eğitimden beklentiler değiştiğinden dolayı eğitim sürecinde dışsal veya içsel faktörlerin etkileri ile aksamalar yaşanmaktadır.

Eğitim sorunlarının çözümüne ilişkin girişimler incelendiğinde ise genel olarak; öğretmen yetiştirme, yeni okullar inşa etme, öğrenim süresini uzatma ve ikili öğretim ve

gece öğretimi gibi konuların ele alındığı görülmektedir. “Bu geleneksel çabalarla eğitim sorunları yeterince çözülemediği gibi, tersine, var olan sorunlar da gittikçe artmaktadır” (Kaya, 2002, s.8; akt. Yungul, 2018, s.1334).

“Eğitim alanında devam eden sorunların eğitimci ve yöneticileri yeni arayışlara yöneltmesinin temelinde;

- Öğretmenlerin sayıca azlığı.
- Öğretmenlerin niteliğinin düşük oluşu.
- Bireyler için gerekli olan bilgilerin ve bilgi miktarının iyi belirlenememesi.
- Bireylerin ilgi ve yeteneklerinin yeterince dikkate alınmaması.
- Uygun bilginin uygun yöntem ve tekniklerle sunulamaması.
- Gerekli bilginin etkili olarak kısa sürede kazandırılmaması
- Aynı anda büyük kitlelere eğitim hizmeti verilememesi gibi gerekçelerin olduğu söylenebilir” (Yungul, 2018, s.1335).

Bu gerekçelerin, eğitim ile bağlantısı yoğun olan müzik bilimi alanını da etkilediği düşünülür ise, müzik eğitimcileri ve bu grubun içerisinde yer alan piyano pedagogları bu sorunların çözümlerine ışık tutması için araştırmalarını yapmaya başlamışlardır.

2.2. Piyano Eğitimi

Müzik biliminde çalışmayı planlayan öğrenciler, müzikal bilgi ve becerileri kapsayan geniş bir müzik altyapısına sahip olmalıdır. Eğitimcilerin, müzik alanı öğrencilerinin ve yapılmış olan birçok çalışmanın da ortaya koyduğu gibi söz konusu altyapının oluşabilmesi için piyano çalgısını kullanır (Trantham, 1970).

Piyanonun günümüzde müzik eğitimi içerisinde kullanım durumu incelendiğinde, piyano çalgısı, müziksel işitme, okuma ve yazmanın öğretildiği, ses eğitiminin verildiği, armoni eğitiminin verildiği ve benzeri derslerde ana materyallerden biri olmasının yanı sıra, orkestra, koro ve diğer çalgı derslerinde de eşlik çalma materyali olarak kullanıldığı görülmektedir.

Piyano; geniş bir literatüre sahip olma, çoksesli kullanılma, eşlik çalgısı olma özellikleri ile hem bir eğitim alanı olarak hem de etkili bir eğitim aracı olarak, çalgı eğitiminde önemli bir yere sahiptir (Yazıcı, 2013)

Uçan (1988)'a göre; müzik öğretmenleri ve öğrenciler arasında piyano kullanılarak sağlanan müziksel iletişim, bireyde istenilen davranışların ya da davranış değişikliklerinin oluşturulmasını önemli ölçüde etkilemektedir (akt. Yazıcı, 2013).

Piyano eğitiminin müzik programlarında vazgeçilmez hale gelmesi, piyano eğitiminde uygulanan yöntem ve tekniklerin gelişmesine yol açmıştır.

Günümüz piyano eğitimindeki çağdaş uygulama, bir sözcüğün harflerini telaffuz etmeden birden okuduğumuz gibi, notaların tamamını bir bakışta görüp klavye grubunu hissetme yeteneğini geliştirme yönündedir. Düet yaparken, toplu uygulamada ve şarkıcılara eşlik ederken nota okumada akıcılığa erişmek çok değerlidir. Etütler üzerinde devamlı çalışmak, nota okumakta olduğu kadar klavye tekniğini geliştirmek içinde önemlidir. Okuma, hissetme ve müzikal ritim şablonlarını yorumlama yeteneği kadar, notaların klavye üzerindeki yerlerini tanımlamak da aynı derecede gereklidir. Böylece, nota sesleri ile zaman değerleri çakışmaktadır (Otacıoğlu, 2005).

Notaları okuma ve ritimler ile ilgili gelişen süreç, bunları klavyeye taşıma yeteneği ile kesin bir birliktelik içinde olmalıdır. Bu öğrenciye ait tekniğin gelişimini gösterir. Piyano çalmayı öğreten yayınlanmış metotlar sayıca çoktur, her ne kadar basılı materyallerden birçok yararlı fikirler çıkarılabilirse de, piyano çalmayı öğrenmek isteyen birinin, profesyonel yardım almadan doğru ve sanat değeri olan bir piyano bilgi ve becerisi edinmesi çok zordur. Çünkü yetkili bir öğretmenin canlı örnekleri ve eleştirileri olmadan müzikal gelişimin olması beklenemez. Kulağın, ses tonunun hem niteliğine hem de perdesine duyarlı olarak eğitimi, diğer müzik türlerinde olduğu gibi, piyano öğreniminin de önemli bir bölümüdür ve uzman denetimi gerektirir (Otacıoğlu, 2005).

Pace 1978 yılında yaptığı çalışmada, piyano eğitiminin verilebileceği beş çeşit eğitim modelinden bahsetmiştir. Eğitim modelleri olarak;

“1) Özel Piyano Dersi (Bireysel Piyano Dersi): Belli bir sürede bir öğrenci ile eğitim ya da öğretim yapılmasını kapsar. Bu yaklaşım dünya üzerinde yıllardır en çok yapılan piyano eğitimini kapsar ve şüphesiz milyonlarca eğitimci bu modeli kullanırken milyonlarca bu eğitimi almış kişilerde modelin devam etmesini sağlamaktadır.

- 2) Ustalık Dersi (Master Class): Çeşitli öğrenci performanslarının sergilendiği ve öğretmen tarafından eleştirilip, eleştiriler doğrultusunda düzenlendiği bir oturumdur.
- 3) Piyano Sınıfı Eğitimi: Bu piyano eğitimi birkaç öğrencinin (6 dan 24 e kadar) bir arada, eğitmenin kontrolü altında repertuar, teknik ile ilgili materyalleri içerisine alan performansları yapmak amacı ile kullanılır. Eserlerin çoğu (solo repertuar içerisinden) oda orkestrası şeklinde sergilenir çünkü birçok öğrenci arasında seviye farklılıkları vardır. Öğrenciler birbirlerini eleştirmezler sadece eğitmenin direktiflerini yerine getirirler. Her öğrenci bir çalgıya sahip olabilir yada ayrı sınıflara grup dağıtılabilir yada bir piyanoya birçok öğrenci yerleştirilebilir. Özel piyano repertuarı ve armoni, akor kurulumları, armonileme, doğaçlama ve analizi gibi teknik çalışmalar vardır.
- 4) Klavye Deneyimi: Genel sınıf olarak tanımlanır. Piyano, görsel-işitsel-duyusal materyal olarak ilkokullarda kullanılır. Sınıf dışı çalışmalar, ev ödevleri yoktur, piyano tekniği ve repertuarı ele alınmaz. Bu eğitim devlet okullarında yapılarak öğrencilerde, kendi yeteneklerini keşfetmeleri ve müzikal altyapı oluşturabileceklerini göstermek için bir deneyim sunar.
- 5) Grup Piyano Eğitimi: İki ya da daha çok öğrencinin öğreticinin rehberliği altında dinamik bir öğrenme ortamında birbirleri ile etkileşime girmeleridir. Gruptaki her öğrenci, performans, işitsel ve görsel analize ve ya grup içerisinde birbirlerine yapıcı eleştiri yapmaya katılır. Her üye diğer üyelerin derse hazırlanmasından sorumludur ve her birinin derse kişisel katılımı vardır.” (Pace, 1978).

Ülkemizde müzik eğitimlerinin genel, özengen ve mesleki olarak verildiği düşünüldüğünde müzik eğitimi içerisinde yer alan piyano eğitimi yukarıda sayılan modellerden birkaçı ile verildiği görülmektedir.

Yapılan bu çalışmada, söz konusu modeller göz önüne alındığında ülkemizde pek kullanılmayan bir model olan “Grup Piyano Eğitimi” kullanılmıştır.

2.3. Grup Piyano Öğretimi

Grup piyano sınıfları 19.yy’ın başlarında Avrupa da ortaya çıkmıştır (Richards, 1962; akt. Young, 2010). Johann Bernard Logier öğrencilerin teknik yeterliklerine bakmaksızın piyano sınıfını öneren ilk piyano eğitimcidir. Logier’in grup piyano sınıflarını 10 ile 30 öğrenci oluşturmaktadır. Fakat oluşturulan piyano sınıflarının koşullarından dolayı 8 ile

12 arasında akustik piyano yerleştirilebiliyordu. Bu sebeple Logier öğrencilerini seviyelerine göre gruplandırarak her gruba bir piyano vermişti (Young, 2010).

Logier'in Piyano Okulu'nda başlangıç seviyesindeki öğrenciler basit melodiyi çalarken diğer gruplardaki öğrenciler de seviyelerine göre melodinin çeşitli varyasyonlarını çalışıyorlardı. (akt. Young, 2010).

Logier topluluk içerisinde piyano eğitimine başlamanın öğrencileri cesaretlendirmesinden yola çıkarak grup piyano sınıflarını oluşturmayı düşünmüştür. Diğer öğrenciler piyano çalarken yeni başlayan piyano öğrencilerinin akıcı çalmalarını ve ritmik duygularının gelişeceğini söylemiştir. Logier, okullarında grup piyano eğitimcileri yetiştirmiş ve üç ciltten oluşan bir metot yazmıştır. Logier'in okulunun başarısı Avrupa ve Amerika'ya kadar ulaşmış ve bu kıtalardan birçok ziyaretçi gelerek dersleri izlemiştir. Gelen ziyaretçiler Logier'in metodunu ve formatını öğrenerek kendi ülkelerinde uygulamaya başlamışlardır (Skroch, 1991).

Grup piyano eğitimine başlandığı tarihten günümüze kadar değişen şartlar ve teknolojinin gelişimi ile ilk ortaya çıktığı öğretimin devamı nitelikte gelişimler göstermiştir. Piyano eğitimcileri tarafından benimsenen grup eğitimi içerisine günümüz teknolojisinin desteği eklenince öğrencilerden beklenen davranış değişiklikleri artmakla birlikte öğrencilerin istenileni yapma kapasitelerinde de artış görülmektedir.

Grup piyano eğitimi hem öğretmen hem de öğrenci için birçok avantaj sunar. Zamanın etkili kullanılması, öğrencilerin bireysel öğrenmelerinde derinlemesine değişim olmasa bile birkaç öğrencinin aynı anda bir kerede eğitim almasına izin verir. Grup ortamının müzikal faydalarının yanı sıra, öğrencilerin bağımsız düşünme yeteneklerini kullanmaları ve müzik eğitimi sürecinde sosyal etkileşimi, olumlu tutumları, problem çözme ve duygusal becerileri geliştirmeleri için bir platform sağlar (Foo, 2005).

Müzik eğitiminin grup ortamında yapılması bilginin tek yönlü değil çok yönlü olduğunu öğrencilere gösterir. Çok yönlü bilgi alımında öğrenciler, sadece eğitimciden gelen bilgileri değil grup içerisinde bulunan akranlarından (*"Akran eğitimi, profesyonel öğretmen olmayıp, aynı sosyal sınıftan kişilerin öğrenme ve öğretirken öğrenmeleri için birbirine yardım etmeleri olarak tanımlanır"* (Topping, 1996; akt. Atalay Öcal, 2018, s.17) gelen bilgi ve öğrenim modellerini de görerek kendi öğrenimini gerçekleştirmiş olur.

Tüm öğretmenlik alanlarında olduğu gibi, performans ağırlıklı bir alan olan müzik eğitimi alanında da öğretmen adaylarının öğrenme ve öğretme sürecine aktif olarak katılabilecekleri ortamlar yaratılmasının, onların alanlarında donanımlı ve deneyimli öğretmenler olarak mezun olmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Atalay Öcal, 2018, s. 1679). Bu sebeple grup ortamlarında öğrenim görmeleri öğrencileri sadece kendi öğrenmelerini değil gelecekte eğitimci olarak bilgilerini aktardıkları süreçte öğrencilere katkılar sağlayacaktır.

McClung'a göre (2000) grup piyano dersleri, öğrencinin sosyal becerisinin ve duygusal zekasının gelişiminde istenilen davranışları görmek için ideal bir ortam yaratmaktadır. Müzik yapma deneyimi ve disiplini öğrencilerin duygusal zekasını arttırmak ve geliştirmek için tasarlanabilir. Duygusal zeka; kişinin kendini olduğu gibi kabul etmesi, olumlu, güçlü yönlerini tanıması ve kişisel zayıflıklarını fark etmesidir. Grup piyano eğitimi bu becerilerin ve müzikal başarı için çok önemli olan diğer duygusal becerilerin kontrolünü sağlamaktadır. Öğrenciler derslerde bireysel öğrenmenin yanı sıra, endişe, korku, hüzn gibi duyguları yönetmeyi, stresin üstesinden gelmeyi, öncülük edeceği ya da takip edeceği zamanı öğrenerek gruplar içinde etkileşim kurmayı, çatışmaları önlemeyi ve diğer öğrencilere karşı sorumluluk duyma becerilerini geliştirmeyi öğrenmektedir (akt. Aydınli, 2012).

Grup piyano sınıfı programları, öğrencilere düzenli olarak birlikte piyano çalışma imkânı sunar. Öğrenciler, birlikte müzik yapmanın ve paylaşımının keyfini yaşamakta, birbirlerine ilham vererek bireysel derslerdeki yalnızlık duygularını azaltmaktadır (Hooper, 1977). Burkett (1982) öğrencilerin aynı amaç ve problemleri paylaşan insanlarla grup etkileşimi içinde olduklarında, müziği paylaşma konusunda daha istekli görüldüklerini ifade etmiştir. Bu nedenle grup piyano eğitimi her seviyedeki öğrencinin yaratıcılığını ve girişkenliğini ortaya çıkarmaktadır (akt. Aydınli, 2012).

Grup eğitimi, öğrencilerin problemlerinin diğer öğrencilerle nasıl kıyaslandığını anlamalarını sağlar ve akranlarının önerdiği alternatif çözümleri keşfetme fırsatı sunar. Gruptaki öğrenciler, sadece bir öğretmen tarafından değil, aynı zamanda farklı öğrenciler tarafından da dinlendiğini duyarak bir parçayı çalmanın farklı yollarına dair anlayışlar geliştirirler (Foo, 2005).

Müziyenlik bir grup ortamında doğal olarak kendiliğinden gelişmektedir. Öğrencilerin birlikte çalması, birbirlerini dinlemesi ve gerektiğinde karşılık vermesi, onlara çalma

deneyimi ve eleştirel dinleme becerisi kazandırır. Topluca çalma ve diğer grup aktiviteleri sayesinde öğrenciler; ritmik duyarlılık, cümleleme ve dengeli çalma becerilerini geliştirmektedir. Öğrenciler bir piyano parçasını çalmanın farklı yollarını ve estetik duyumlarını tecrübe eder. Diğer öğrencilerin ilk evreden, son evreye kadar çalma becerilerindeki gelişimi görür. Öğrenciler grup içinde diğer öğrencilerin çaldıkları parçalarda görülen çalma sorunlarına bilgilerini kullanarak çözümler bulmaya çalışır ve kendileri için deneyim kazanır. Bu çalma deneyimleri sayesinde de öğrenciler geniş bir repertuvara sahip olur (Shockley, 1982; akt. Aydın, 2012).

Öğrenciler grup ortamında yapılan eğitimde kendileri haricinde diğer öğrencilerin çalışmalarını da aktif olarak dinlediklerinden dolayı müzikal olarak kendilerini geliştirirler. Aktif dinleme müzik eğitimi alanında önemli bir yere sahip olduğundan dolayı piyano becerilerinin geliştirilmesinde önemli bir role sahiptir. Bu konu hakkında araştırmacılar, “Başkalarının performanslarını dinlemenin önemi göz ardı edilmemelidir. Winters (1986), öğrencilerin sesleri sembollerle ilişkilendirebilme becerisinin gelişebileceğini savunmuştur. Flowers (1990) ve Zerull (1992) aktif dinlemeyi geliştirmek için çeşitli yolları tartışmışlardır. Müzikte yer alan estetik bileşenlerin algılama kabiliyeti arttığında, müzik bilgisi ve müzikal kavramların bütün olarak gelişeceğine dikkat çekmişlerdir. Bu açıdan, bir öğrencinin müzisyenliğini geliştirmek için aktif dinleme gereklidir; bu nedenle müzik öğretim müfredatın önemli bir bileşenidir (Foo, 2005)” demişlerdir.

Grup piyano öğretiminde araştırmacıların belirttiği üzere, yapılan dersin müfredatı, müfredatın nasıl işleneceği, hangi yöntem-teknikler kullanılacağı önemlidir. Dersin süreci ile ilgili olarak da öğretmenin derse hazırlığı en üst seviye de olmalıdır.

Öğretmenler, öğrenciler arasında iyi ilişkiler kurmaktan, iyi yapılandırılmış bir müfredat geliştirmekten, müziksel kavramları ilginç bir şekilde sunmak için yaratıcı fikirler ve öğretim yöntemleri kullanmaktan ve coşkulu bir sınıf atmosferi oluşturmaktan sorumludurlar. İçeriğin ve dersin yapısının önceden planlanması gereklidir. Bu, ders akışı ve gelişimine ayrıca sınıftaki ilgi ve uyarı düzeyinin korunmasına yardımcı olur. Organizasyon ve yönetim becerileri özellikle grup öğretiminde önemlidir (Foo, 2005).

Grup piyano öğretimi, etkileşimli bir öğretim modeli olduğundan dolayı, eğitmenin bu modeldeki grup dinamiklerini ve işbirlikçi öğrenme tekniğini müfredata göre iyi bir şekilde yapılandırmalıdır. Yapılandırılan derste öğrencilerden, aktif bir şekilde öğrenmeye yardımcı olmak için etkinliklere katılmaları, kendi kendilerine grup içerisinde

bilgiyi keşfetmeleri ve keşfettikleri bilgileri yaratıcı bir şekilde geliştirmeleri beklenmelidir (Foo, 2005). Bu beklentilerin gelişmesi ile de öğrencilerin müzikal olarak gelişmelerinin yanı sıra sosyal iletişimleri ve iş birlikçi yaklaşımları da gelişir (Chronister, 1976).

Grup ortamında piyano eğitimi yapılması ile öğrencilerde iki piyano becerisinin gelişmesi beklenir. Gelişen bu becerilerden artistik piyano becerileri hali hazırda yapılan piyano dersleri ile de kazandırıldığı varsayımında bulunmaktadır.

Piyano eğitiminde süre gelen eğitim modelinde öğrencilerin gelişimleri verilen eserleri yorumlama üzerine temel oluşturulmuştur.

Geleneksel piyano eğitimi yüksek derecede etkili müzik performansı gerçekleştirmeyi sağlar ve öğrencilere etkili bir kariyer hazırlığı oluşturur (Slawsky, 2011).

Geleneksel piyano eğitiminin değişim geçirdiğini Uszler (1992) “konserler ya da resital performansları artık piyano eğitimcilerinin amaçları değildir. Piyano laboratuvarları, sınıflar, küçük gruplar ve diğer eğitimsel düzenlemeler piyano eğitimcilerinin amaçlarına göre değişim göstermiştir. Öğretmenler artık Piyanoda Müzik (music at the piano) amacını gütmektedirler” sözleri ile dile getirmiştir.

“Piyano eğitiminde eğitimciler artık grup ortamında piyano eğitime ve bununla birlikte işlevsel yeteneklerin piyano eğitiminde kullanımına odaklanmışlardır (Uszler, 1992).

Daha önce de belirtildiği gibi, piyano öğretmeninin hedefleri “piyanoda müzik” (Uszler, 1992, s.586) öğretimini vurgulamakta ve daha fazla üniversite seçeneği için öğrencileri hazırlamaktır (Clarfield, 2004). Orta yaş grubu öğrencileri için işlevsel piyano becerileri ve müzisyenlik eğitiminin gelişmesi önemlidir, çünkü bu beceriler öğrencilerin temel müzik bilgilerini geliştirir (Lyke, 1987)” (akt. Edwards, 2014).

- Daniel (2003) yılında yapmış olduğu “İleri seviyeli öğrencilere küçük gruplarda piyano öğretimi: pratikte var olan modellerin bu modelde etkilerinin incelenmesi” isimli çalışmasında, Avustralya üçüncü derece müzik enstitülerinde var olan bire bir dersler yerine grup piyano eğitiminin ileri seviyeli öğrenciler için kullanımı araştırılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda öğrencilerden şu geri bildirimler alınmıştır;
- ✓ Daha fazla geri bildirim ve öğrenme süreci daha hızlıdır,
- ✓ Başkalarına nasıl öğreteceğinizi öğrenirsiniz,

- ✓ Başkalarına yardım etmeyi öğrenirsiniz ve kendi kendinizin öğretmeni olarak dinlemelerin size nasıl yardım edeceğini görürsünüz,
- ✓ Akranlarınızın nasıl öğrendiğini duyarsınız, aktif olarak öz eleştirinizi ve akran eleştirinizi analiz ederken bağımsız bir öğrenme gerçekleştirirsiniz,
- ✓ Dostça bir atmosfer yaratan daha fazla etkileşim ve tartışma vardır,
- ✓ Daha fazla repertuar derste ele alınır ve tartışılır,
- ✓ Fikirleri ve deneyimlerin paylaşılması, ek geri bildirim ve daha rahat bir ortam yaratır, demişlerdir.
- Ayrıca, eğitiminde pozitif öğrenme ortamı oluşturulduğu için deney grubu öğrencilerinde piyano becerilerinin gelişiminin daha fazla olduğu gözlemlenmiştir.

Yapılan bu araştırmaya ek olarak;

“Alfred’s Basic Piano Library Group Piano Course (Alfred’in Grup Piyano Eğitimi) adlı kitapta bulunan, kendi yöntemlerine giriş kısmında, G. Kowalchuk ve E. L. Lancaster grup piyano öğretiminin faydalarını aşağıda verildiği gibi sıralamıştır. Grup piyano dersleri; diğer öğrencilerin karşısında piyano çalan öğrencilerin güven duygusunu ve öğrencilerin belli bir ritim içinde çalma ve çaldıkları tempoyu koruma becerisini geliştirir,

1. öğrencilere öğretmen eşliğinde/gözetiminde çalışma imkanı sağlar,
2. öğrencilerin, diğer öğrencilerin performanslarını dinlerken ve bu performanslara yorum yaparken eleştirel dinleme becerilerini harekete geçirir,
3. öğrencilerin müzikal deneyimlerini geliştirme imkanı sağlar,
4. öğrencileri çeşitli araç-gereçlerle tanıştırır,
5. pozitif bir rekabet ortamı sağlar,
6. öğretmene, bireysel öğrencilere yapacağı sunumdan daha kısa bir süre içinde müziğin temel ilkelerini öğretmeye imkan sağlar,
7. görerek okuma, transpoze etme, eşikleme yapma, doğaçlama ve besteleme gibi işlevsel becerilerin etkili öğretilmesine olanak sağlayan ortama teşvik eder,
8. düetler, triolar, kuartet ve duo piyanolar içeren toplu performanslara olanak sağlar,
9. öğrencilere kendi sorunlarını çözmeleri için kendilerini geliştirmelerine teşvik eder,
10. takım ruhu anlayışını ve motivasyonu arttıran grup dinamiklerini oluşturur,
11. iletişim becerilerinin gelişimini destekler,

12. öğretmen yan sıra öğrencilerin birbirlerinden de öğrenmesini sağlar, 13. ilgi çekici, motive edici çalışmalar ve alıştırmaların yapıldığı bir ortam sağlar,
14. bireysel derslerden daha uzun ders süresi imkanı sağlar ve derse olan dikkat süresini arttırır (Lancaster,Kowalchuk,Lethco, Manus, Willard 1997).” (akt. Aydınli Gürler, 2018).

Grup piyano eğitimi ile temel piyano becerilerinin geliştirilmesinin yan sıra grup ortamının da verilen eğitime katkılarının çok olacağı söylenebilir. Öğrencilerin, grup ortamında sadece piyano eğitimi için değil diğer dersleri içinde katkılar elde edeceği yapılan çalışmalarda ortaya konmaktadır.

“Grup dersleri, bireysel derslere göre, genel piyano becerilerini keşfetme ve kavramada daha etkilidir (Collins, Lancaster, Lyke, Monokowski & Thibodeaux 1980). Robinson ve Jarvis’e göre (1967: 11-12) müzikal nota okuma ve yazma, kulak çalışması, müzik teorisi, armoni, müzikal form analizi gibi konuların eğitimi ve aşağıdaki maddelerde belirtilen etkinlikler bireysel derslere göre grup içinde daha verimli geçmektedir;

1. Grup öğretimi, bireysel derslere göre alıştırma yapmak ve öğrenmeyi pekiştirmek için daha çok zaman sağlar.
2. Ritm içinde ve kendini güvende hissetme bireysel derse göre daha kolay olur.
3. Nota okuma ve ilk görüşte çalma becerisi grup içinde çok daha kolay başatılır.
4. Piyano tekniği prensipleri grup eğitiminde etkin bir şekilde öğretilir.
5. Müzikal yorumla ilkeleri bireysel derslerde olduğu kadar, grup içinde de öğretilir.
6. Yaratıcı aktiviteler grup çalışması ile teşvik edilir.
7. Pratik yapmanın etkili yolları grup içinde öğrenilir.
8. Birlikte çalma deneyimleri (grup çalışması içinde solo, duo, trio, kuartet ve eşlikli çalma) grup çalışmalarda daha kolay olur.
9. Grup dersleri daha çok repertuvarla tanışma imkanı sağlar.” (akt. Aydınli Gürler, 2018).

2.4. Piyano Sınıflarının Oluşturulması

“Piyano sınıflarının doğru bir şekilde düzenlenmesi başarılı bir eğitimin temelini oluşturur. Amerikan üniversitelerinde farklı piyano çalabilme düzeyi ile müzik programlarına giren öğrencilerin homojen bir şekilde gruplanması oldukça önemlidir. Ana çalgısı piyanodan farklı olan öğrencilerin pek çoğu üniversiteye ya çok az ya da ileri

düzeyde piyano eğitimi alarak gelmektedirler. Bu nedenle, bu öğrencilerin piyano düzeylerini belirlemek için programa başlamadan önce bir seviye tespit sınavı yapılmaktadır. Bu sınav sonucunda öğrenciler genellikle başlangıç, ilk, orta ve ileri düzey olmak üzere gruplara ayrılırlar (Page, 1973). Doğal olarak piyano öğretmenleri sık sık ileri düzeydeki solo piyano eserlerini çok iyi çalabilen, ancak deşifre veya çökseslendirme yapamayan öğrenciler ile de karşılaşmaktadırlar. Bu durumdaki öğrenciler hem bireysel piyano dersleri almakta, hem de işlevsel piyano becerilerini kazandırmak için oluşturulan piyano sınıflarına devam etmektedirler (Lyke ve diğerleri, 1996)” (akt. Kasap, 2005).

Piyano sınıflarına yerleştirilecek öğrenci sayısı genellikle ders yapılacak sınıfın büyüklüğü, piyano sayısı, okulun ekonomik imkânları, sınıf seviyesi ve öğretmenin tercihlerine göre değişmektedir (Nagode, 1988). Amerikan üniversitelerindeki müzik okulları genellikle 4 ile 30 kişilik sınıflara piyano eğitimi ders sunmaktadırlar. Ancak Skroch’un yapmış olduğu araştırmaya göre (1991) piyano eğitimcilerinin tercih ettiği en ideal öğrenci sayısı genellikle 6 ile 10 arasında değişmektedir (akt. Kasap, 2005).

Grup piyano sınıfları ilk olarak oluşturulduğunda akustik piyanolar kullanılmıştır. Daha sonraki yıllarda dünyada yaşanan savaşlar sebebiyle, ekonomik sıkıntılar çekilmiş ve piyano sınıfları oluşturulamadığı için karton veya tahtadan yapılmış klavyelerle öğrencilere grup piyano eğitimi verilmiştir. 2. Dünya Savaşı sırasında da gelişen teknoloji ile elektronik piyanolar ile sınıflar oluşturulmuştur. Elektronik piyano laboratuvarlarında öğretmen konsolu ile sayıları 2 ile 64 arasında değişen sayıda piyano ile bağlantı kurabilme olanağı mevcuttur. Ancak, piyano derslerinde bu kadar çok sayıda piyano kullanılmamaktadır” (Kasap, 2005). Örneklenmiş seslerden ve öğrencilerin piyanolarının bilgisayar ara yüzlerini içeren kalitesi yüksek birden çok piyanodan oluşan bu laboratuvarlar iki yönlü iletişim ağı sunar. Bireysel piyanolarda, öğretmen ve sayıları 10’dan 26’ya değişen öğrenciler arasındaki bu iletişim ağı, ses ve müzikal bilgi dosyası gönderirken de kullanılmaktadır (Tsai, 2007; akt. Aydın, 2012).

Araştırmalarda belirtildiği üzere grup piyano sınıfları oluşturulurken seviye olarak eşitlenmiş gruplar oluşturulmuştur. Eşitlenen gruplarda öğrenciler temel piyano becerilerini (artistik ve işlevsel) geliştirmek için grup ortamında (ideal olarak söylenen en az 6 ile en fazla 10 öğrenciyi kapsayan) piyano öğrenimi görmüşlerdir. Yapılan araştırmalarda grup piyano eğitiminin eşitlenmemiş gruplarda da yapıldığı görülmektedir. Eşitlenmemiş gruplarda ise öğrenciler aynı eserleri varyasyonlar şeklinde çalışmışlar ve

grup içerisinde ki akran öğrenimi ve işbirlikli öğrenme ile grup içerisinde etkileşime geçmişlerdir. Teknolojinin ilerlediği süreçlerde grup piyano eğitimi için piyano laboratuvarları geliştirilmeye başlanmıştır.

Buna örnek olarak, 1990 yılında, Bronx House Müzik Okulu yönetim kurulu üyeleri tarafından verilen destekle on adet elektronik piyano satın alınmasına karar verilmiştir. Grup piyano programı için akustik piyanolar yerine elektronik piyanolar tercih edildi çünkü elektronik piyanolar çok daha pratiktirler; daha sağlam ve dayanıklıdır; hava koşullarından etkilenmezler; ve akustik piyanolardan daha ucuzdurlar (Shender, 1998).

Müzik eğitiminin geneline bakılacak olunursa teknolojinin kullanımı daha eskilere dayanmaktadır. Teknolojinin gelişim dönemlerine göre eğitim için kullanılabilir araçlar sınıflarda yerlerini almaya başlamışlardır. Ses kayıt cihazları, video kayıtlar, televizyon, bilgisayar gibi birçok ekipman müzik eğitiminde kullanıla gelmiştir. Müzik eğitiminde bilgisayar kullanımının ilk örneklerinden birisi 1970’li yılların başlarında PLATO isimli müzik programının kullanılması ile gerçekleşmiştir. Yine müzik teknolojisi içerisinde önemli yere sahip olan MIDI protokolü (1980’lerin başında kullanımı başlamıştır) ile çalgı ve bilgisayarın birlikte kullanımı için olanaklar artmıştır. Günümüzde hala kullanılan protokol ile birçok çalgı bağlantısı sorunsuz şekilde gerçekleşmekte ve bu bağlantıların faydalarını çok iyi derecede müzisyenlere aktaran yazılımlar oluşturulmaktadır. Grup piyano eğitimi için gerekli olan sınıfların/laboratuvarların oluşturulmasında da bu teknolojik ilerlemelerden destek alınmaktadır.

Günümüzde piyano laboratuvarları içerisinde genel olarak; elektronik piyanolar, bilgisayar, projeksiyon cihazı, kulaklıklar ve benzeri araçların bir arada bulunması ile oluşturulmaktadır. Bu araçların nasıl kullanıldığı konusunda ise; elektronik piyanolar öğrencilerin kulaklık yoluyla bağlantı kurduğu, eğitimcilerin ise midi bağlantısı ile bilgisayara yada eğitimci konsoluna girişi yapılarak kullanımının olduğu; bilgisayara bağlanan konsol yada piyanoların birlikte/ayrı ayrı kullanımının sağlanabilmesi için müzik yazılımlarının kullanımının olduğu ve bilgisayarın görsel/işitsel olarak bilgileri projeksiyon cihazı yardımı ile öğrencilere aktarım için kullanılması amacıyla laboratuvar içerisinde yer aldığı gözlemlenmiştir.

Yapılan bu çalışmada da Marmara Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Projeleri koordinatörlüğünün desteği ile oluşturulan piyano laboratuvarında; elektronik piyano,

kulaklık, bilgisayar, projeksiyon cihazı, kamera, ses sistemi, harici ses kartı ve mikserler bulunmaktadır. Bu araçların nasıl kullanıldığına bakacak olursa;

- ❖ Elektronik Piyano: Her öğrencinin bireysel olarak kullanması için altı adet piyano alınmıştır. Piyanolar, öğrencilerin kulaklık bağlantısı yoluyla kendi çalışmasını yapması, diğer arkadaşları ile birlikte çalması, bağlantı yollarının değişimi ile tüm sınıfa performansını göstermesi ve ders harici sınıfta altı öğrencinin ayı anda çalışmalarını gerçekleştirebilmeleri amacıyla kullanılmıştır.
- ❖ Kulaklıklar: Hem bireysel hem de grup çalışmasında öğrencilerin çalgıdan gelen sesi daha net duyabilmeleri, öğretmenin çalışmaları sırasında söylediği önerileri duyabilmesi, projeksiyon cihazı ile yansıtılan bilgileri dinlemesi amacıyla kullanılmıştır.
- ❖ Bilgisayar: Projeksiyon cihazı ile ders notlarının yansıtılması, nota yazım programları kullanılarak yansıtılan notaların gösterimi, midi bağlantısı yoluyla nota programları üzerinden nota yazma, ses kayıt teknolojilerinin kullanımı, kişilere göre gelen seslerin dağıtımı, eğitimci piyanosunun canlı olarak kamera yardımıyla gösterimi ve benzeri amaçlarla kullanılmıştır.
- ❖ Projeksiyon Cihazı: Bilgisayardan gönderilen bilgilerin veya canlı kamera gösterimlerinin tüm sınıfa ulaşması amacıyla kullanılmıştır.
- ❖ Kamera: Eğitiminin piyanosunun canlı olarak görüntüsünü aktarmada, derslerin ve yapılan testlerin kayıtlarının elde edilmesi amacıyla kullanılmıştır.
- ❖ Ses Sistemi: Bilgisayar üzerinden gönderilen işitsel bilgilerin aktarılması amacıyla kullanılmıştır.
- ❖ Harici Ses Kartı: Midi bağlantısı yoluyla elektronik piyanolardan gelen bilgilerin işlenmesi, kaydedilmesi, eş zamanlı olarak diğer bir veya daha çok öğrenciye aktarılması, kaydedilmesi amaçlarıyla kullanılmıştır.
- ❖ Mikserler: Kulaklık ve piyanolar için seslerin ayrıştırılması ve bilgisayara gönderilmesi amacıyla kullanılmıştır.

BÖLÜM III: YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Deneme modelleri, neden-sonuç ilişkilerini belirlemeye çalışmak amacı ile doğrudan araştırmacının kontrolü altında, gözlenmek istenen verilerin üretildiği araştırma modelleridir (Karasar, 2012, s.87). Deneysel bir çalışmada, araştırmacılar bir örneklem tanımlayıp sonuçlarını bir evrene genelleylebilirler, fakat deneysel desenin temel amacı, sonuç üzerinde etkisi olabilecek tüm dışsal faktörleri kontrol ederek, bir deneysel işlemin (veya müdahalenin) sonuç üzerindeki etkisinin test edilmesidir. Dışsal faktörleri kontrol etmenin bir yolu, katılımcıların araştırmacılar tarafından rasgele gruplara atanmasıdır. Gruplardan birisine deneysel işlem yapılıp, diğerine yapılmadığında, araştırmacı sonuç üzerindeki etkinin dışsal faktörlerden mi yoksa deneysel işlemden mi kaynaklandığını belirleyebilir (Creswell, 2013).

Araştırmada, grup piyano öğretiminin piyano becerilerine etkilerinin neler olacağının ortaya konması amaçlandığından, nicel araştırma yöntemleri kapsamında eşitlenmemiş kontrol gruplu yarı-deneysel desen kullanılmıştır. Deney ve kontrol grubu rastgele atama yapılmaksızın seçildiği için yapılacak olan çalışma yarı-deneysel desende oluşturulmuştur.

Bu araştırmada Piyano Laboratuvarı oluşturularak deney grubuna grup piyano eğitimi verilmiştir. Kontrol grubunu ise geleneksel eğitimlerine devam eden piyano öğrencileri oluşturmuştur. Eğitim öncesinde öğrencilere öntest uygulanmıştır. Öntest kapsamında, Tufan ve Güdek'in (2008) geliştirdiği "Piyano Dersi Tutum Ölçeği" (Bkz. Ek.1), ders programlarına uygun olarak oluşturulan "Bilgi Testi" (Bkz. Ek.2) ve "Piyano Becerileri Performans Derecelendirme Ölçeği" (Bkz. Ek.3) uygulanmıştır. Her gruba da Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı müfredatında yer alan, Piyano ve Armoni-Kontrpuan-Eşlik ders içerikleri ile YÖK'ün (2007) lisans tanımları çerçevesinde yine Piyano ve Armoni-Kontrpuan-Eşlik ders tanımlarına göre hazırlanmış 7 ünitelik piyano eğitimi verilmiştir. Piyano ders çıktıları kapsamında öğrencilerden piyano becerilerini (artistik ve işlevsel) geliştirmeleri beklenmektedir. Deney grubu öğrencileri grup piyano eğitimi alırken kontrol grubu öğrencileri geleneksel eğitimlerine devam etmiştir.

Oluşturulan 7 üniteye yer alan konular, 12 hafta içerisinde ve haftada 2 saatlik derslerde uygulanmıştır. Eğitim sonucunda her iki gruba uygulanan sontest sonuçları ile elde edilen veriler çeşitli testler kullanılarak karşılaştırılmıştır. Sontest sürecinde, Tufan ve Güdek'in (2008) geliştirdiği "Piyano Dersi Tutum Ölçeği", ders programlarına uygun olarak oluşturulan "Bilgi Testi" ve "Piyano Becerileri Performans Derecelendirme Ölçeği" tekrar uygulanmıştır. Testler sonucunda grup piyano öğretiminin artistik ve işlevsel piyano becerilerine etkilerinin dışsal faktörlerden mi yoksa uygulanan eğitimden mi kaynaklandığı belirlenmiştir.

Yapılan araştırma süreci doğrultusunda kullanılacak olan deneysel desenin tanımlar çerçevesinde doğru yöntem olduğu söylenebilmektedir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmada deneysel desen kullanıldığından evren ve örneklem tayinine gidilmemiştir. Araştırmanın yapıldığı öğrenci grubunu Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2017-2018 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde temel piyano eğitimi alan 2. sınıf (n = 12) öğrencileri oluşturmuştur. Deney ve kontrol gruplarına atamalar yapılırken, önceki piyano derslerindeki notları, ders aldıkları öğretim elemanlarının görüşleri ve akademik başarılarına bakılmış, birbirlerine ortalama olarak denk olabilecek 6'şar öğrenciden oluşan gruplar elde edilmiştir.

Araştırmada kullanılacak yöntemin eşitlenmemiş kontrol gruplu model olması nedeniyle, öğrencilerden bağımsız ve kontrol değişkeni niteliğindeki değişkenlere bağlı olarak deney ve kontrol grubu oluşturulmuştur. Her iki grupta da (deney grubu n=6, kontrol grubu n=6), hazır bulunuşluk düzeyleri bakımından birbirine ortalama olarak denk olabilecek öğrenciler yer almıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Yapılan araştırmada, piyano becerilerini ölçmek için istendik kazanımlar göz önünde bulundurularak, Tufan ve Güdek'in (2008) geliştirdiği "Piyano Dersi Tutum Ölçeği", "Bilgi Testi" ve "Piyano Becerileri Performans Derecelendirme Ölçeği" uygulanmıştır.

3.3.1 Piyano Dersi Tutum Ölçeği

Tufan ve Güdek'in 2008 yılında geliştirdikleri Piyano Dersi Tutum Ölçeği'nin güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları üç üniversitede öğrenim gören müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerine yapılmıştır. Yapılan çalışmada 316 öğrenci ile çalışılmıştır. "Faktör analizinde varimax dönüşümlü temel bileşenler analizi yöntemi kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği için iç tutarlık katsayısı (Cronbach alpha) ve bu kapsamda madde toplam korelasyonları hesaplanmıştır. Faktör yüklerinin 0.60 ile 0.79 arasında değiştiği, Kaiser Meyer Olkin (KMO) değerinin $\alpha=0.97$, güvenilirlik çalışması için hesaplanan iç tutarlık katsayısı (Cronbach alpha) değerinin $\alpha=0.97$ olduğu görülmüştür. Bunun yanında, iki yarım test güvenilirliği için ölçeğin iki eş yarısından alınan puanlar arasındaki korelasyona bakılmış, bu değer .86 olarak bulunmuştur. Bu bulgular, ölçeğin, öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumlarını ölçmekte kullanılabilir, geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir (Tufan ve Güdek, 2008)".

Piyano Dersi Tutum Ölçeğinin geliştirildiği yıldan günümüze kadar geçen süre içerisinde güvenilirliğinin devam edip etmediğini ortaya koymak amacıyla güvenilirlik çalışması yapılmıştır. 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında öğrenimlerini sürdüren 128 öğrenci ile güvenilirlik çalışması yapılmış, yapılan çalışma sonucunda iç tutarlık katsayısı $\alpha= .855$ bulunmuştur. Yapılan çalışma sonucunda Piyano Dersi Tutum Ölçeğinin geçerli ve güvenilir olduğu söylenebilmektedir.

3.3.2 Bilgi Testi

Araştırmada, öğrenci grubunun grup piyano öğretimi içerisinde yer alan piyano eğitimi, müzik teorisi, armoni ve eşikleme bilgilerini ön test ve son testte ortaya koymak amacıyla araştırmacı tarafından bilgi testi geliştirilmiştir. Bilgi Testinin geliştirilmesi aşamasında, piyano eğitimi ve grup piyano öğretimi içerisinde var olan alan bilgileri taranarak toplam 33 soruluk soru havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan test soruları için, 4 farklı üniversitede görev yapan (Marmara Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) 7 piyano eğitimcisinin uzman görüşleri alınmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda, bazı soruların seçeneklerinde

değişiklik yapılmış, anlatım ifadeleri düzeltilmiş ve soruların sıra düzeni değerlendirilerek düzenlenmiştir. Uygulanan test 5 farklı seçeneğin olduğu çoktan seçmeli formatında ve tek bir doğru cevap olacak şekilde oluşturulmuştur. Soruların oluşturulması ile kapsam geçerliği ortaya konan testin güvenilirliğinin ortaya konması için, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören ve piyano eğitimi almış/almakta olan toplam 92 öğrencinin katıldığı pilot uygulaması yapılmıştır. Uygulama sonrası elde edilen veriler ile Kuder-Richardson testi yapılmıştır. İç tutarlılık testinde alpha değeri $\alpha = .808$ bulunmuştur. Testin güvenilirliğini artırmak için alpha değerini eksi yönde etkileyen 4 soru (6., 9., 19. ve 25. sorular) elenerek testin güvenirlik katsayısı $\alpha = .860$ a yükseltilmiştir.

Yapılan çalışmalar ve elde edilen veriler ışığında geliştirilen çoktan seçmeli bilgi testinin kapsam geçerliğini sağladığı ve güvenilir olduğu söylenebilir.

3.3.3 Piyano Becerileri Performans Derecelendirme Ölçeği

Araştırmada grup piyano öğretiminin uygulanması amacıyla, Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Müfredatında yer alan, Temel Piyano-Armoni-Eşlik Çalma-Müziksel İşitme Okuma Yazma derslerinin haftalık ders içerikleri, ders çıktıları ve ders repertuarları incelenip bir bütün halinde değerlendirilerek oluşturulan üniteler içerisinde var olan davranışlara göre araştırmacı tarafından “Piyano Becerileri Performans Derecelendirme Ölçeği” geliştirilmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda Artistik Beceriler ve İşlevsel Beceriler olmak üzere 2 boyut altında toplanan 10’ar adet toplam 20 seçenek olarak geliştirilmiştir. Oluşturulan derecelendirme seçenekleri için, 4 farklı üniversitede görev yapan (Marmara Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi) 7 piyano eğitimcisinin uzman görüşleri alınmıştır. Uzmanların görüşlerine göre oluşturulan üniteler içerisinde var olan istenilen davranış değişikliklerini kapsayan seçeneklerde ki bazı ifadeler düzeltilmiş ve bazı seçeneklerde değişikliklere gidilerek derecelendirme ölçeğinin kapsam geçerliği ortaya konmuştur. Kapsam geçerliğinin yanı sıra uygulanan performans derecelendirme ölçeğinin güvenilirliğinin ortaya konması amacıyla performansları derecelendiren 4 puanlayıcı arasında uyuma bakılmış (Kendall’s W) ve elde edilen veriler sonucunda uyum katsayısı $W = .924$ ve $p = .000$ olduğu gözlemlenmiştir. Yapılan çalışmalar ve elde

edilen veriler ışığında geliştirilen çoktan seçmeli bilgi testinin kapsam geçerliğini sağladığı ve güvenilir olduğu söylenebilir.

3.4. Uygulama Süreci

Deneyisel çalışma uygulanırken ünitelendirme yapılmıştır. Üniteler oluşturulurken Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Temel Piyano Ders Müfredatı ve YÖK'ün yayımlamış olduğu piyano dersi içerikleri doğrultusunda haftalık programlar, ders çıktıları, dersin amacı ve dersin işlenişinde kullanılacak yöntem ve teknikler uzman görüşleri alınarak oluşturulmuştur. Oluşturulan müfredat içerisinde yer alan alıştırma ve eserler ekler kısmında sunulmuştur.

3.4.1. Grup Piyano Öğretimi Üniteleri

3.4.1.1. Birinci Ünitinin Oluşturulması

A. Biçimsel Bölüm

Dersin Adı : Temel Piyano IV

Sınıf : Lisans 2

Ünitinin Adı : Piyano Eğitimi ile ilgili temel kavramlar

Süre : 100 Dakika (50'şer dakikadan oluşan iki ders saati)

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi: Araştırma-soruşturma stratejisi, gösterip yaptırma yöntemi, akran eğitimi, işbirlikçi öğrenme, problem çözme.

Kaynak Kitap ve Metot: Hanon, Lancaster, E.L., Renfrow, K.D., *Alfred's Group Piano*

Araç-gereçler: Aynı sınıfa konulmuş yedi adet elektronik piyano ve yardımcı ekipmanları, bilgisayar, projektör, hoparlör.

Konunun Örüntüsü:

Piyano Eğitimi ile ilgili temel kavramlar

Grup Piyano Eğitiminin tanıtımı

Grup Piyano Eğitimi ile ilgili araç-gereçler

Grup Piyano Eğitimi ile ilgili ilkelerin tanıtımı ve kullanılma durumları

Piyano Eğitime yönelik teknik çalışmalar

Ara Nokta

Piyano Eğitimi ile ilgili temel kavramların öğrenilmesi, artistik ve işlevsel piyano becerilerinin geliştirilmesi açısından önemlidir.

Yardımcı Noktalar

Piyano çalmaya uygun şekilde oturulmalıdır.

Ezginin hangi tonda olduğu çalarak gösterilmelidir.

Tuşlar üzerine beş parmak konumlandırılmalıdır.

Sağ el ve sol el yazıldığı gibi çalınmalıdır.

Nüans işaretleri yazıldığı gibi çalınmalıdır.

Hedef: Ders içeriği ve araç gereçlerin tanıtılması

Davranışlar:

1. Önceki dönemlerin tekrar edilerek hatırlatılması,
2. Piyano Eğitimi ile ilgili temel kavramların tanıtılması,
3. Grup Piyano Eğitiminin tanıtımı ve yapılan çalışmalardan örneklerin sunulması
4. Grup Piyano Eğitiminde kullanılan araç-gereç ve materyallerin tanıtılması ve uygulamalı olarak gösterilmesi

Hedef: Grup Piyano Eğitimi ile ilgili ilkeleri açıklama ve kullanılma durumlarını gösterme

Davranışlar:

1. Grup Piyano Eğitiminin, sadece artistik becerileri değil aynı zamanda işlevsel becerileri de kapsadığına yönelik olduğunu söyleme/yazma.
2. Artistik ve İşlevsel Piyano Becerilerinin bütünlük içerisinde öğrenilmesinin piyano eğitimi için önemli olduğunu söyleme/yazma.

Hedef: Piyano eğitime yönelik teknik becerileri uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Çeşitli majör ve minör tonlarda gam çalma (Do majör, Sol Majör, Re Majör, La Majör, La minör, Mi minör ve Re minör).
2. Çeşitli majör ve minör tonlarda arpej çalma (Do majör, Sol Majör, Re Majör, La Majör, La minör, Mi minör ve Re minör).
3. Hız kazandıran alıştırmaların deşifre çalışmaları
4. Nüans işaretlerinin tanıtılıp, uygulanması (p, f, mf, mp, ff, pp, cres. decres. vb.)

5. İki elin bağımsızlığını pekiştiren çalışmaları (Ters gam çalışmaları).

B-Giriş Bölümü

B.1. Dikkati Çekme: Öğretmenin, “Grup Piyano Eğitiminin nasıl gerçekleştiğini düşünüyorsunuz? Artistik ve İşlevsel Piyano Becerileri neler olabilir” sorularını öğrencilere sorması ve tartışma ortamını açması.

B.2. Güdüleme: Bu derste öğreneceğimiz kavramlar, ilkeler, artistik ve işlevsel becerilerin, temel bilgileri öğrenilmesi, piyano eğitiminin sadece yazılı olan notaları çalmaktan ibaret olmadığını anlayarak çok yönlü bir eğitimle kendinizi müzik eğitimi alanında geliştirdiğinizi hissedeceksiniz.

B.3. Gözden Geçirme: “Piyano eğitimi ve öğretiminin müzik öğretmenliği programının temelini oluşturduğu düşünüldüğünde, piyano eğitimi aşamalı olarak, temel müzik kavramlarının yardımı ile teknik alıştırma ve etütlerin deşifre edilip çalınması, eserlerin yazılan bilgiler ışında seslendirilmesi, literatür çalışmalarının yapılmasının ardından çeşitli eğitim müziği örneklerinin öğretilmesinde eşlik çalgısı olarak piyanonun kullanılması şeklinde tanımlanabilir”. Bu amaçlar doğrultusunda bu derste piyano eğitimi ile ilgili belli kavramları, araç-gereçleri ve ilkeleri öğrenecek, ilkeleri açıklayıp uygulayacağız. Piyano eğitimine yönelik teknik çalışmalar yapacağız.

B.4. Derse Geçiş: Öğretmenin, “Bu derste, piyano eğitimi ile ilgili temel kavramları ve Grup Piyano Eğitimi tanıtacağım” demesi.

C. Geliştirme Bölümü

Etkinlikler-1

1. Altı öğrenciyle yapılan grup piyano çalışmasında her bir öğrencinin bir piyanoyu kullanması ve oturma düzeninin sağlanması.
2. Öğretmenin “Piyano Eğitiminin temel amacı neler olabilir?” demesi,
3. Öğretmenin “Grup Piyano Eğitimi denilince, Piyano eğitiminden farkları neler olabilir” demesi,
4. Öğretmenin önceden hazırlamış olduğu sunumlar ile grup piyano eğitimi tanıtması ve örneklerini göstermesi.

Ara Özet: Öğretmenin, “bu derste öğrenilen ilkeler, grup piyano eğitimi sürecinin öğrenilmesi ile piyano eğitiminin birçok ders ile ilintili olduğunu görmek, diğer derslere olan bakış açınızı değiştirecektir.” demesi.

Ara Geçiş: Öğretmenin “Yapmış olduğumuz tanıtımlar ve açıklamalar ışında kazanmamız gereken temel davranışları hatırlayarak uygulamaya geçecek olursak” demesi.

Etkinlikler-2

1. Öğretmenin önceden hazırlamış olduğu, majör ve minör dizileri, dizilerin arpej ve kadanslarını içeren alıştırma örneklerini projektör aracılığı ile yansıtması,
2. Öğretmenin öğrencilere geçmiş yıllardaki piyano derslerinde dizileri ve dizilerin özelliklerini öğrendiklerini söylemesi ve alıştırma kağıtları üzerinde yazan dizileri göstererek dizilerin adını ve özelliklerini (değiştirici işaretlerini) çalarak hatırlatması.
3. Hatırlatma sonrası her öğrencinin verilen dizileri seslendirmeye başlaması,
4. Çalışılan etütlerde yazılan nüans işaretlerini gösterme ve uygulamalı olarak açıklanması,

Sorular

1. Majör ve Minör kavramlarını açıklayınız?
2. Verilen notalar seslendirilirken parmak konumlandırmaları neden önemlidir?
3. Yapılan egzersizler haricinde, iki elin bağımsızlığı için hangi çalışmalar yapılabilir?
4. Nüans işaretleri gerekli midir?

Ara Özet: Öğretmenin “Majör ve Minör tonlar arasında duyuşsal farklılıklar vardır. Duyuşsal farklılıkların yanı sıra çalıda da parmak konumlandırmaları farklılıklar göstermektedir. Parmak numaralarının yazıldığı şekilde konumlandırılarak çalınması çalgıda pozisyon doğruluğu ve hız kazandırmaktadır.” demesi.

D- Kapanış Bölümü

D.1. Son Özet: Piyanoda teknik bilgileri doğru şekilde yapmak yeterliğine sahip olmak, piyano çalgısında gelişim gösterilmesi için önemlidir. Öğrenciler, eser çalışmalarından önce yapılan parmak alıştırması, dizi ve etüt çalışmaları ile doğru konumlandırma yapmaya teşvik edilirse çalgı çalma kalitesi yükselecektir. Teknik çalışmalar dahilinde verilecek olan nüans çalışmaları ile de müzikalite yönlerine katkı sağlanacaktır.

D.2. Tekrar Güdüleme: Bastaki güdülemenin aynısı.

D.3. Kapanış: Öğretmen, verilen tekniklerin doğru yapılmaması sonucu oluşabilecek problemlerle ilgili örnekler verecek.

3.4.1.2. İkinci Ünitenin Oluşturulması

A. Biçimsel Bölüm

Dersin Adı : Temel Piyano IV

Sınıf : Lisans 2

Ünitenin Adı : Piyano Eğitimi ile ilgili temel kavramlar

Süre : 100 Dakika (50'şer dakikadan oluşan iki ders saati)

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi: Araştırma-soruşturma stratejisi, gösterip yaptırma yöntemi, akran eğitimi, işbirlikçi öğrenme, problem çözme.

Kaynak Kitap ve Metot: Hanon, Lancaster, E.L., Renfrow, K.D., *Alfred's Group Piano*

Araç-gereçler: Aynı sınıfa konulmuş yedi adet elektronik piyano ve yardımcı ekipmanları, bilgisayar, projektör, hoparlör.

Konunun Örüntüsü: Önceki dönemlerde çalışılan eserlerin tekrar seslendirilmesi ve çözümlemelerinin yapılması

Barok ve klasik dönem formlarının incelenmesi, dönem özelliklerinin ortaya konulması ve dönemlerin öncüleri olan bestecilerin besteleme özelliklerinin incelenmesi

Seslendirilen tüm eserlerin tempo, nüans ve ifade açısından kontrollerinin yapılması

Si Majör gam ve arpej çalışmalarına başlanması

Cümle fikrinin kavratılması çalışmaları

Çalışılan etütlerin analizleri yapılarak eserler, besteciler ve yazıldıkları dönemler hakkında görsel ve işitsel bilgilerin gösterilmesi

Ara Nokta

Eserleri seslendirirken, eserin bestecisi ve yazıldığı dönemin özellikleri bilinmelidir. Eser analizleri yapılırken deşifre teknikleri gelişmeye başlar.

Yardımcı Noktalar

Bestecinin duygu ve düşünceleri, yaşamış olduğu çevre, müzik insanlarının ve toplumun o dönemdeki beklentilerinin neler olduğu bilmek eserleri seslendirilirken o dönemi yaşatmamıza yardımcı olacaktır.

Hedef: Ders içeriği ve araç gereçlerin tanıtılması

Davranışlar:

1. Önceki dönemlerin eserlerinin tekrar edilerek hatırlatılması,
2. Çalışılan eserlerin besteci ve dönemlerine ilişkin bilgilerin sunulması,
3. Eserlerin sunulan dönem özelliklerine göre tekrar yorumlarının gösterilmesi,

Hedef: Piyano eğitimine yönelik teknik becerileri uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Çeşitli majör ve minör tonlarda gam çalma (Si Majör).
2. Çeşitli majör ve minör tonlarda arpej çalma (Si Majör).
3. Hız kazandıran alıştırımların deşifre çalışmaları
4. Nüans işaretlerinin tanıtılıp, uygulanması

Hedef: Eser analiz tekniklerinin gösterilmesi ve uygulanması

Davranışlar:

1. Seslendirilen eserlerin basit müzikal analizlerinin yapılması
2. Cümle, Motif, Dönem gibi form bilgilerinin pekiştirilerek kavratılması

B-Giriş Bölümü

B.1. Dikkati Çekme: Öğretmenin, “Sizce eserleri analiz etmek neden önemlidir? Neden müzik insanları eserleri analiz ettikten sonra seslendirirler?” sorularını öğrencilere sorması ve tartışma ortamını açması.

B.2. Güdüleme: Bu derste öğreneceğimiz dönem ve besteci özellikleri eserleri seslendirirken yorumlamanız üzerinde olumlu değişiklikler sağlayacaktır. Eserleri analiz etme teknikleri müzikal yorumlamanızın yanı sıra deşifre becerinize de olumlu katkılar sağlayacaktır.

B.3. Gözden Geçirme: Eserleri analiz ederek dönem ve besteci özelliklerini öğrenecek ve müzikal yorumlama-deşifre yapma-form bilgisi gibi işlevsel becerilerin geliştirilecek.

B.4. Derse Geçiş: Öğretmenin, “Daha önceki dönemlerde çalıştığınız eserlere yönelik analizleri birlikte tekrar gözden geçirip dönem ve besteci özelliklerinin neler olduğunu öğreneceğiz.” demesi.

C. Geliştirme Bölümü

Etkinlikler-1

1. Altı öğrenciyle yapılan grup piyano çalışmasında her bir öğrencinin bir piyanoyu kullanması ve oturma düzeninin sağlanması.
2. Öğretmenin “Eser analizleri neden yapılır, bize faydaları nelerdir?” demesi,
3. Öğretmenin “Bir eseri deşifre yaparken nelere dikkat edersiniz?” demesi,
4. Daha önceki dönemde çalıştıkları eserlerin hatırlatılması
5. Eserlerin basit analizlerinin yapılarak besteci ve dönem özelliklerinin uygulamalı olarak gösterilmesi

6. Analiz tekniklerinin deşifre yapmada kullanılmasının gösterilmesi

Ara Özet: Öğretmenin, “Eser analizi yapmak, armoni ve form bilgisi gerektirdiği için bu alanları destekleyici olacaktır” demesi.

Ara Geçiş: Öğretmenin “Kazanmamız gereken temel davranışları hatırlayarak eser seslendirmesine yönelik başlangıçta neler yapacağımıza dönecek olursak” demesi.

Etkinlikler-2

1. Öğretmenin önceden hazırlamış olduğu, Si Majör dizisi, dizinin arpej ve kadanslarını içeren alıştırma örneklerini projektör aracılığı ile yansıtmayı,
2. Verilen dizileri seslendirirken nelere dikkat etmeleri gerektiğinin gösterilmesi,
3. Hatırlatma sonrası her öğrencinin verilen dizileri seslendirmeye başlaması,
4. Önceki ünite de yapılan çalışmaların uygulamalı olarak hatırlatılması ve dikkat edilmesi gereken noktalara ilişkin pekiştirmenin yapılması

Sorular

1. Eser analizi neden önemlidir?
2. Verilen notalar seslendirilirken parmak konumlandırmaları neden önemlidir?
3. Motif-Cümle-Dönem kavramlarını kendi cümleleriniz ile anlatabilir misiniz?

D- Kapanış Bölümü

D.1. Son Özet: Eserleri her yönüyle bilmeleri öğrencilerin müzikalite yönlerine katkı sağlanacaktır. Önceki dönem çalıştığı eserlerin tekrar edilmesi ile unuttuğu veya farkına varmadığı noktaların varlığını hissetmesi eserlerin seslendirilmesine bakış açısını değiştirecektir.

D.2. Tekrar Güdüleme: Bastaki güdülemenin aynısı.

D.3. Kapanış: Öğretmenin dikkat çekme bölümünde bulunan soruları sorup doğru cevaba yönlendirmesi.

3.4.1.3. Üçüncü Ünitenin Oluşturulması

A. Biçimsel Bölüm

Dersin Adı : Temel Piyano IV

Sınıf : Lisans 2

Ünitenin Adı : Artistik Piyano Becerilerinin Kazandırılması

Süre : 100 Dakika (50’şer dakikadan oluşan iki ders saati)

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi: Araştırma-soruşturma stratejisi, gösterip yaptırma yöntemi, akran eğitimi, işbirlikçi öğrenme, problem çözme.

Kaynak Kitap ve Metot: Hanon, Lancaster, E.L., Renfrow, K.D., *Alfred's Group Piano*

Araç-gereçler: Aynı sınıfa konulmuş yedi adet elektronik piyano ve yardımcı ekipmanları, bilgisayar, projektör, hoparlör.

Konunun Örüntüsü:

Seçilen sonatinlerin ilk bölümü ve Etütlerin deşifresine başlanması

Sonatin/Sonat 1.bölümü detaylı olarak çalışılarak analizlerine başlanması.

Cümle, imitasyon, kol, bilek, parmak staccatosu üzerinde ayrıntılı bilgi verilip, uygulama yapılması

Si Majör gam ve arpej çalışmasına devam edilmesi

Ara Nokta

Eserler seslendirilirken teknik becerilerin bilinmesi gerekmektedir.

Yardımcı Noktalar

Teknik becerilerin kazandırılması için gereken çalışmaları bir bütün içerisinde yapmak istenilen becerileri kazanmakta yardımcı olacaktır.

Hedef: Piyano eğitimine yönelik teknik becerileri uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Legato ve Staccato çeşitlemelerinin seslendirilmesi,
2. Daha önceden seslendirilen dizlerin öğrenilen tekniklere göre varyasyonlarının seslendirilmesi,

Hedef: Verilecek olan eserin deşifre ve analiz çalışmalarının yapılması

Davranışlar:

1. Seslendirilen eserlerin müzikal analizlerinin yapılması
2. Deşifre çalışmalarına geçilmesi
3. Eserler üzerinde verilen nüans işaretlerinin belirtilen ölçüler tekrarlanarak pekiştirilmesi

B-Giriş Bölümü

B.1. Dikkati Çekme: Öğretmenin, “Sizce artistik piyano becerileri nelerdir ve nasıl geliştirilir?” sorularını öğrencilere sorması ve tartışma ortamını açması.

B.2. Güdüleme: Artistik becerileri kazanmanız, eserleri yorumlamadan önce size deşifre ve analiz yaparken zaman açısından önemli avantajlar kazandıracaktır. Bu avantajları lehinize çevirmek için sürekli doğru şekilde tekrarlar yapmalısınız.

B.3. Gözden Geçirme: Eserleri deşifre ve analiz etmede dikkat edilen öğeleri pekiştirerek, artistik becerilerinin farkına varıp geliştirmesi gereken noktaları nasıl çalışması gerektiği bilgisini edinecek. Bu bilgileri edinirken grup çalışması içerisinde kendisine yer bulacak.

B.4. Derse Geçiş: Öğretmenin, “nceki derslerde, eserlere ilk bakışta nelere dikkat etmemiz gerektiğini gördük ve bu bilgiler ışığında eserleri seslendirmeye çalıştık. Bu derste ise eserleri seslendirirken bize gerekli olan artistik piyano beceri üzerine konuşacağız.” demesi.

C. Geliştirme Bölümü

Etkinlikler-1

1. Eserleri çalışırken notalar arasındaki bağ veya notaların altına konulan nokta işaretinin ne olduğu hatırlatması ve seslendirerek öğrencilere göstermesi,
2. Legato örneklerini içeren 1 veya 2 ölçülük örnek çalışmaların yansıtılıp, öğrencilerin seslendirmelerini istenmesi,
3. Staccato eşitlemelerinin gösterilmesi,
4. Staccato eşitlemelerine göre yapılan örneklerin yansıtılarak öğrencilerden seslendirmelerini istenmesi,
5. Legato ve Staccato teknikleri arasında geçişleri gösteren örneklerin yansıtılarak gösterilmesi ve öğrencilerden de seslendirmelerinin istenmesi,
6. Verilen rneklerde Legato ve Staccato tekniklerinin her bir öğrenciye dağıtılarak, sırası gelen öğrencinin seslendirmesini sağlaması.

Ara zet: Öğretmenin, “alıştığımız teknikler arasındaki farkları bilmeniz için öncelikle o teknikleri tam manasıyla seslendirmeniz gerekir. Verilen notaları seslendirirken nota üzerindeki küçük bir nokta veya virgln önemi büyüktür.” demesi.

Ara Geçiş: Öğretmenin “alışmış olduğumuz artistik beceriler, nüans işaretleri, deşifre çalışmaları ve analiz tekniklerini hatırlayarak yansıtacağım esere bakacak olursanız” demesi.

Etkinlikler-2

1. Yansıtılan eserin bölümlerinin öğrencilerle birlikte belirlenmesi,

2. Verilen eser üzerinde öğretmenin göstereceği cümleleri her bir öğrenciye dağıtarak fikirlerini öğrenmesi ve grup üyelerinden belirtilen fikirleri değerlendirmelerini istemesi,
3. Verilen eser üzerinde öğretmenin göstereceği cümlelerde her bir öğrenciye belli ölçülerin verilmesi ve her cümle tekrarında verilen ölçülerin öğrenciler arasındaki yer değişimlerini anlatarak seslendirmelerinin sağlanması,

Sorular

1. Teknik becerileri kazanmak neden önemlidir?
2. Legato ve Staccato teknikleri nedir?
3. Legato ve Staccato dışında hangi teknikleri biliyorsunuz?
4. Nüans işaretleri eserleri nasıl değiştirir?

D- Kapanış Bölümü

D.1. Son Özet: Eserleri seslendirmek bütünlük ister. Eser içerisindeki bütün işaretler önemlidir. Bu becerileri kazanmak sizden istenilen davranışları tam anlamıyla yerine getirmenizde yardımcı olacaktır. Grup içerisinde çalışma yaparken başkalarını dinlemek, nasıl yaptıklarına bakmak ve kendi hatalarınızı başkalarında da görerek düzeltmek sizin gelişiminiz için faydalı olacaktır.

D.2. Tekrar Güdüleme: Bastaki güdülemenin aynısı.

D.3. Kapanış: Öğretmenin dikkat çekme bölümünde bulunan soruları sorup doğru cevaba yönlendirmesi. Sonraki ders için istenilen ödevlerin hatırlatılması.

3.4.1.4. Dördüncü Ünitenin Oluşturulması

A. Biçimsel Bölüm

Dersin Adı : Temel Piyano IV

Sınıf : Lisans 2

Ünitenin Adı : Artistik ve İşlevsel Piyano Becerilerinin Kazandırılması

Süre : 100 Dakika (50'şer dakikadan oluşan iki ders saati)

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi: Araştırma-soruşturma stratejisi, gösterip yaptırma yöntemi, akran eğitimi, işbirlikçi öğrenme, problem çözme.

Kaynak Kitap ve Metot: Hanon, Lancaster, E.L., Renfrow, K.D., *Alfred's Group Piano*

Araç-gereçler: Aynı sınıfa konulmuş yedi adet elektronik piyano ve yardımcı ekipmanları, bilgisayar, projektör, hoparlör.

Konunun Örüntüsü:

Portato tekniği üzerinde ayrıntılı bilginin verilmesi ve uygulanması,

Seçilen sonatinlerin ilk bölümünün deşifre çalışmalarının sonlandırılması ve kontrollerinin sağlanması,

Sonatin/Sonat 1.bölümü detaylı olarak çalışılarak analizlerinin sonlandırılması,

Üç sesli akorların derecelenmesi ve bağlantı kurallarının gösterilmesi,

Plagal kadansın gösterilmesi ve beş parmak pozisyonunda seslendirilmesi,

Küçük ezgilerin plagal kadansla seslendirilmesi,

Çalışılan eserler hakkında teorik bilgilerin verilmesi,

Ara Nokta

Eserler seslendirilirken teknik becerilerin bilinmesi gerekmektedir.

Yardımcı Noktalar

Teknik becerilerin kazandırılması için gereken çalışmaları bir bütün içerisinde yapmak, istenilen becerileri kazanmakta yardımcı olacaktır.

Hedef: Piyano eğitimine yönelik teknik becerileri uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Portato çeşitlemelerinin seslendirilmesi,
2. Daha önceden seslendirilen dizlerin öğrenilen tekniklere göre varyasyonlarının seslendirilmesi,
3. Daha önce verilen eserlerin yapılan çalışmalar sonucunda seslendirilmesi,

Hedef: Üç sesli akor yapısı ve Plagal kadansın yapılması

Davranışlar:

1. Üç sesli akorların derecelenmesi ve bağlantı kurallarının gösterilmesi ve öğrencilerden örnekler oluşturmalarının sağlanması,
2. Akor geçişlerine giriş niteliğinde olan Plagal kadansın gösterilmesi ve farklı tonlarda öğrencilerin yapmasının sağlanması,
3. Plagal kadans içeren eser örneklerinin verilmesi,

B-Giriş Bölümü

B.1. Dikkati Çekme: Öğretmenin, “Sizce işlevsel piyano becerileri nelerdir ve nasıl geliştirilir?” sorularını öğrencilere sorması ve tartışma ortamını açması.

B.2. Güdüleme: Artistik ve İşlevsel becerileri kazanmanız, eserleri yorumlamadan önce size deşifre ve analiz yaparken zaman açısından önemli avantajlar kazandıracaktır. Bu avantajları lehinize çevirmek için sürekli doğru şekilde tekrarlar yapmalısınız.

B.3. Gözden Geçirme: Seslendirilen eserlerdeki becerilerin geliştirilmesinin yanı sıra eserler hakkında farkındalık yaratmak önemlidir. Verilen her bir bilgi öğrencilerin gelişimine etki edeceği gibi grup içerisinde farklı düşünme tarzlarını görmeleri çalgı eğitimlerine katkı sağlayacaktır.

B.4. Derse Geçiş: Öğretmenin, “nceki derslerde, eserleri seslendirirken bize gerekli olan artistik piyano becerilerin yanı sıra işlevsel becerilerde önemlidir. Bu becerileri pekiştirerek eser yorumlamak sizi bir üst seviyeye çıkaracaktır. Bu hatırlatma ile teknik becerilere bakacak olursak” demesi.

C. Geliştirme Bölümü

Etkinlikler-1

1. Portato tekniğinin seslendirerek öğrencilere göstermesi,
2. Portato örneklerini içeren 1 veya 2 ölçülük örnek çalışmaların yansıtılıp, öğrencilerin seslendirmelerini istenmesi,
3. Portato eşitlemelerine göre yapılan örneklerin yansıtılarak öğrencilerden seslendirmelerini istenmesi,
4. Legato, Staccato ve Portato teknikleri arasında geçişleri gösteren örneklerin yansıtılarak gösterilmesi ve öğrencilerden de seslendirmelerinin istenmesi,
5. Verilen örneklerde belirtilen tekniklerin her bir öğrenciye dağıtılarak, sırası gelen öğrencinin seslendirmesini sağlaması.
6. Daha önceden verilen eserlerin her yeni bilgi düşünülerek çalışılmasına devam edilmesi,

Ara zet: Öğretmenin, “alıştığımız teknikler arasındaki farkları bilmeniz için öncelikle o teknikleri tam manasıyla seslendirmeniz gerekir. Verilen notaları seslendirirken nota üzerindeki küçük bir nokta veya virgln önemi büyüktür.” demesi.

Ara Geçiş: Öğretmenin “Eserleri analiz ederken belli akor isimlendirmeleri yaptık. Bu akorlardan  l akorları ele alacak olursak” demesi.

Etkinlikler-2

1.  sesli akorların derecelenmesi ve bağlantı kurallarının gösterilmesi ve öğrencilerden örnekler oluşturmalarının sağlanması,

2. Akor geçişlerine giriş niteliğinde olan Plagal kadansın gösterilmesi ve farklı tonlarda öğrencilerin yapmasının sağlanması,
3. Plagal kadans içeren eser örneklerinin verilmesi,

Sorular

1. Portato teknikniği nedir?
2. Üçlü akor kurulumları nasıl olur?
3. Plagal Kadans nedir?

D- Kapanış Bölümü

D.1. Son Özet: Her bir üniteye yeni bir teknik öğrenerek eser yorumlama becerileriniz gelişmektedir. Öğrendiğiniz artistik becerilerin yanı sıra İşlevsel becerileriniz ile piyano çalgısında çok yönlü olacaksınız.

D.2. Tekrar Güdüleme: Bastaki güdülemenin aynısı.

D.3. Kapanış: Öğretmenin dikkat çekme bölümünde bulunan soruları sorup doğru cevaba yönlendirmesi. Sonraki ders için istenilen ödevlerin hatırlatılması.

3.4.1.5. Beşinci Ünitenin Oluşturulması

A. Biçimsel Bölüm

Dersin Adı : Temel Piyano IV

Sınıf : Lisans 2

Ünitenin Adı : Artistik ve İşlevsel Piyano Becerilerinin Kazandırılması

Süre : 100 Dakika (50'şer dakikadan oluşan iki ders saati)

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi: Araştırma-soruşturma stratejisi, gösterip yaptırma yöntemi, akran eğitimi, işbirlikçi öğrenme, problem çözme.

Kaynak Kitap ve Metot: Hanon, Lancaster, E.L., Renfrow, K.D., *Alfred's Group Piano*

Araç-gereçler: Aynı sınıfa konulmuş yedi adet elektronik piyano ve yardımcı ekipmanları, bilgisayar, projektör, hoparlör.

Konunun Örüntüsü:

Mi Majör gam ve arpej çalışmasının yapılması

Seçilen sonatinlerin ve etütlerin seslendirilmesi, sınıf içerisinde performans değerlendirilmelerinin yapılması

Otantik kadansın gösterilmesi ve beş parmak pozisyonunda seslendirilmesi

Küçük ezgilerin otantik kadansla seslendirilmesi

Seçilen polifonik eserlerin deşifre ve analiz çalışmalarına başlanması

Ara Nokta

Verilen bilgilerin sadece piyano dersinde olmadığı diğer derslerinde de bu örnekleri gördüklerinin farkındalığını kazanmaları gerekmektedir.

Yardımcı Noktalar

Yapılan her çalışma öğrencileri tek yönlü değil çok yönlü geliştirmeye yardımcı olacaktır.

Hedef: Eser yorumlama ve İşlevsel Becerilerin geliştirilmesi

Davranışlar:

1. Mi Majör dizi, gam ve kadans çalışmaları
2. nceki derslerde yapılan çalışmalar ışığında öğrenilen eserlerin seslendirilmesi,

Hedef: Otantik Kadansın gösterimi ve Polifonik eser alışmaları

Davranışlar:

1. Otantik kadansın gösterilmesi ve beş parmak pozisyonunda seslendirilmesi
2. Verilen Polifonik eserin deşifre ve analiz çalışmalarının yapılması

B-Giriş Bölümü

B.1. Dikkati ekme: Öğretmenin, “Sizce kadans çeşitlerini öğrenmemiz ne işe yarar?” sorusunu öğrencilere sorması ve tartışma ortamını açması.

B.2. Güdüleme: Ders ieriklerimizde gördüğünüz gibi ilk ünitelerde öğrendiğimiz konular sadece öğrendiğiniz kadar değil. zerine sürekli aynı öğrendikleriniz davranışlar gibi olan farklılıklar geliyor. Bu gelişim sürecinde kendinizi buna hazırlamak için sürekli tekrar yapmanız yararınıza olacaktır.

B.3. Gözden Geçirme: Derslerde verilen her bilginin geri dnt olarak performans sergileme çalgı gelişiminde önemlidir. Verilen bilgilerin seslendirilmesi sırasında yaptığınız farkında olmak yazılan eserleri karşıya aktarmada yardımcı olacak temel öğelerden biridir.

B.4. Derse Geçiş: Öğretmenin, “nceki derslerde öğrendiğimiz birçok tonda dizi, gam ve arpej çalışmaları oldu. Bu dersimizin başlangıcında da dizi, gam ve arpej çalışmaları yapacağız” demesi.

C. Geliştirme Bölümü

Etkinlikler-1

1. Öğretmenin önceden hazırlamış olduğu, Mi Majör dizisi, dizinin arpej ve kadanslarını içeren alıştırma örneklerini projektör aracılığı ile yansıtmaları,

2. Verilen dizileri seslendirirken nelere dikkat etmeleri gerektiğinin gösterilmesi,
3. Hatırlatma sonrası her öğrencinin verilen dizileri seslendirmeye başlaması,
4. Çalışılan bütün eserlerin sınıfta seslendirilerek öğrencilerin birbirlerini değerlendirmelerini istenmesi,
5. Eleştirdikleri noktaları birbirlerine uygulamalı olarak göstermeleri,

Ara Özet: Öğretmenin, “Eserler seslendirilirken dinleyicilerin performans hakkındaki görüşlerini yapıcı eleştiri olarak algılamak dinleyiciye karşı duygu aktarımında önemlidir. demesi.

Ara Geçiş: Öğretmenin “Dersimiz sadece eser seslendirme üzerine değil, işlevsel becerilerde piyano çalgısında önemlidir. İşlevsel becerilerinizi geliştirmede size yardımcı olacak yeni bir bilgiye geçelim” demesi.

Etkinlikler-2

1. Akor geçişlerine giriş niteliğinde olan Otantik kadansın gösterilmesi ve farklı tonlarda öğrencilerin yapmasının sağlanması,
2. Otantik kadans içeren eser örneklerinin verilmesi,
3. Verilen Polifonik Eser içerisinde öğrenilen kadansların olup olmadığının incelenmesi,
4. İnceleme sırasında eser analizinin yapılması,
5. Verilen eserin deşifre çalışmalarına başlanması,

Sorular

1. Otantik Kadans nedir?
2. Dizi, gam ve arpej çalışmaları size neler kazandırır?
3. Bir performans dinlerken nelere dikkat edersiniz?

D- Kapanış Bölümü

D.1. Son Özet: Her tonun kendine özgü dizisi, gamı ve arpeji vardır. Bu çalışmalar yapılırken parmak numaraları ve el pozisyonları verilen tona göre değişir. Bir grubun sizi dinleyip yorumlarda bulunması sizin kötü performans sergilediğinizi değil eksik yönlerinizi keşfetmenizi sağlar.

D.2. Tekrar Güdüleme: Bastaki güdülemenin aynısı.

D.3. Kapanış: Öğretmenin dikkat çekme bölümünde bulunan soruları sorup doğru cevaba yönlendirmesi. Sonraki ders için istenilen ödevlerin hatırlatılması.

3.4.1.6. Altıncı Ünitinin Oluşturulması

A. Biçimsel Bölüm

Dersin Adı : Temel Piyano IV

Sınıf : Lisans 2

Ünitinin Adı : Artistik ve İşlevsel Piyano Becerilerinin Kazandırılması

Süre : 100 Dakika (50'şer dakikadan oluşan iki ders saati)

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi: Araştırma-soruşturma stratejisi, gösterip yaptırma yöntemi, akran eğitimi, işbirlikçi öğrenme, problem çözme.

Kaynak Kitap ve Metot: Hanon, Lancaster, E.L., Renfrow, K.D., *Alfred's Group Piano*

Araç-gereçler: Aynı sınıfa konulmuş yedi adet elektronik piyano ve yardımcı ekipmanları, bilgisayar, projektör, hoparlör.

Konunun Örüntüsü:

Tam ve yarım kadansların gösterilerek beş parmak pozisyonunda çalışılması

Altılı ve dört altılı akorların gösterilmesi, çevrim akorların işleyiş ve bağlantılarının anlatılması

Öğrenilen kadans, çevrim akor ve bağlantılarını içeren eser örneklerinin gösterilerek analizlerinin yapılması

Çalışılan polifonik eserlerin hız ve nüans işaretlerine göre detaylı çalışmalarının yapılarak eserlerin seslendirilmelerinin tamamlanması

Müzik dönemlerinde kadansların nasıl işlendiğinin araştırılması

Ara Nokta

Verilen kadans ve akor çeşitleri başlangıç bilgileridir. Bunun üzerine öğrenciler eser analizleri yaparken yeni keşifler yaparak bulmuş oldukları kadans yürüyüşlerini kendileri öğrenmeye çalışacaktır.

Yardımcı Noktalar

Yapılan her çalışma öğrencileri tek yönlü değil çok yönlü geliştirmeye yardımcı olacaktır.

Hedef: Yarım ve Tam Kadansların gösterimi ve kullanılan akor çeşitleri

Davranışlar:

1. Üçlü akorların çevrimleri, altılı ve dört altılı akor isimlendirmelerinin gösterimi,
2. Akor çevrimleri arasında geçişlerin gösterilmesi
3. Yarım ve Tam Kadansların gösterimi ve uygulaması,

Hedef: Eserler üzerinde Artistik ve İşlevsel Becerilerin geliştirilmesi

Davranışlar:

1. Verilen Polifonik eserlerin düşük hızdan başlanılarak seslendirmelerin yapılması,
2. Daha önce çalışılan Sonatin/Sonat ve Etütlerin tüm işaretlere uygun seslendirilmeleri ve önceki eleştirel yorumlara göre farklılıklarının incelenmesi,

B-Giriş Bölümü

B.1. Dikkati Çekme: Öğretmenin, “Sizce kadans çeşitleri daha önceki derslerde öğrendiklerimiz kadar mıdır?” sorusunu öğrencilere sorması ve tartışma ortamını açması.

B.2. Güdüleme: Akorlar sadece temel hallerde değildir çevrim halleri ve farklı seslerin eklenmesi ile yeni isimlendirmeleri vardır. Bu akor değişikliklerini görmüş olduğunuz kadans çeşitleri ile karşılaştırmak armonik olarak sizi geliştirecektir.

B.3. Gözden Geçirme: Birçok akor ve kadans çeşidi vardır. Bu çeşitler, dinleyerek çalarak veya ezgileri farklı şekillerde armonize ederek öğrenilir. Eserleri seslendirirken bunların farkında olmak ve tam duyguyu karşıya aktarmak gerekir.

B.4. Derse Geçiş: Öğretmenin, “Önceki derslerimizde birkaç çeşit kadans türü gördük. Bu dersimizde de bu kadans türlerinden ikisini göreceğiz” demesi.

C. Geliştirme Bölümü

Etkinlikler-1

1. Akor çevrimlerinin gösterimi ve isimlendirmelerinin yapılması,
2. Yarım ve Tam kadansın gösterilmesi ve farklı tonlarda öğrencilerin yapmasının sağlanması,
3. Yarım ve Tam kadans içeren eser örneklerinin verilmesi,
4. Verilen bir ezgiye plagal, otantik, yarım ve tam kadans çeşitleri ile seslendirmelerini isteme,
5. Bir öğrenci kendi oluşturduğu basit iki ölçülük ezgiyi seslendirirken diğer öğrencinin kadanslarla armonize etmesi,

Ara Özet: Öğretmenin, “Öğrendiğimiz kadans çeşitlerini birçok eserde görebilirsiniz. Bunları bilmek size ezgileri öğrenirken size pozisyon ve deşifre de fazla zaman harcamanızın önüne geçirecektir. demesi.

Ara Geçiş: Öğretmenin “Yeni öğrendiğimiz kadans yapılarını çalışmış olduğumuz polifonik eserde olup olmadığını araştıralım.” demesi.

Etkinlikler-2

1. Verilen Polifonik Eser içerisinde öğrenilen kadansların olup olmadığının incelenmesi,

2. Polifonik eserin kadans buunan bölümlerinin seslendirilmesi ve önceki-sonraki ölçülere geçişlerine bakılması,
3. Polifonik eserlerin seslendirilmesi ve grup ortamında tartışılması,

Sorular

1. Yarım ve Tam Kadans nedir?
2. Akor çevrimleri nasıl olur?
3. Akor çevrimlerinin isimleri nelerdir?

D- Kapanış Bölümü

D.1. Son Özet: Akor çevrimlerini bilmek çalgıda pozisyon kazanma konusunda fayda sağlar. Ayrıca Akor çevrimlerinin isimlerini öğrenmek, bir çok akor çeşidinin olduğu gösterirken, farklı isimlendirmelerde aldığını öğretir. Öğrenilen giriş düzeyinde ki kadanslar birçok ezginin seslendirilmesinde yardımcı olarak farklı akorlara gerek kalmadan armonize etmelerinde yardımcı olur.

D.2. Tekrar Güdüleme: Bastaki güdülemenin aynısı.

D.3. Kapanış: Öğretmenin dikkat çekme bölümünde bulunan soruları sorup doğru cevaba yönlendirmesi. Sonraki ders için istenilen ödevlerin hatırlatılması.

3.4.1.7. Yedinci Ünitenin Oluşturulması

A. Biçimsel Bölüm

Dersin Adı : Temel Piyano IV

Sınıf : Lisans 2

Ünitenin Adı : Artistik ve İşlevsel Piyano Becerilerinin Kazandırılması

Süre : 100 Dakika (50'şer dakikadan oluşan iki ders saati)

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi: Araştırma-soruşturma stratejisi, gösterip yaptırma yöntemi, akran eğitimi, işbirlikçi öğrenme, problem çözme.

Kaynak Kitap ve Metot: Hanon, Lancaster, E.L., Renfrow, K.D., *Alfred's Group Piano*

Araç-gereçler: Aynı sınıfa konulmuş yedi adet elektronik piyano ve yardımcı ekipmanları, bilgisayar, projektör, hoparlör.

Konunun Örüntüsü:

İlk altı ünitenin genel tekrarının yapılması,

Çalışılan eserlerin, etütlerin ve dizilerin seslendirilmesi,

İşlevsel Becerilerin geliştirilmesine yönelik doğaçlama tekniğinde çalışmaların yapılması,

Ara Nokta

Belli aralıklarla yapılan tekrarlar öğrencilerin bilgilerini diri tutarken unutmamalarını sağlamaya yardımcı olur.

Yardımcı Noktalar

Doğaçlama yaparken öğrencilerin kendilerini yanlış yapar mıyım korkusundan uzak tutmaları için bildikleri ezgilerden yol çıkmak gerekir.

Hedef: Artistik ve İşlevsel Piyano Becerilerinin Kazandırılması

Davranışlar:

1. Verilen Polifonik eserlerin seslendirmelerinin yapılması,
2. Daha önce çalışılan Sonatin/Sonat ve Etütlerin tüm işaretlere uygun seslendirilmeleri ve önceki eleştirel yorumlara göre farklılıklarının incelenmesi,
3. Dizi, gam ve arpej çalışmalarının tekrar edilmesi,

Hedef: Doğaçlama Tekniği ile Artistik ve İşlevsel Becerilerin Geliştirilmesi

Davranışlar:

1. Öğrencilerden, bildikleri bir ezgiyi seslendirmelerinin istenmesi,
2. Bir öğrenci seçtiği ezgiyi seslendirirken diğer öğrencinin kadanslarla eşlik etmesi,
3. diğer bir öğrencinin çalınan ezgiyi farklı notalar ekleyerek ana cümleyi bozmadan değiştirmesi,
4. Yapılan armoni yapısının farklı çevrim akor ve kadanslarla seslendirilmesi,
5. Öğrencilere yansıtılan belli tonda yazılmış armonik yapı üzerine ezgi yerleştirmeleri ve her öğrenciden farklı sıra ile notaları söylemelerinin istenmesi,
6. Oluşturulan ortak ezginin seslendirilmesi,
7. Her öğrencinin kendi söylediği notayı sırası gelince seslendirmesi,

B-Giriş Bölümü

B.1. Dikkati Çekme: Öğretmenin, “Sizce kadans çeşitleri daha önceki derslerde öğrendiklerimiz kadar mıdır?” sorusunu öğrencilere sorması ve tartışma ortamını açması.

B.2. Güdüleme: Akorlar sadece temel hallerde değildir çevrim halleri ve farklı seslerin eklenmesi ile yeni isimlendirmeleri vardır. Bu akor değişikliklerini görmüş olduğunuz kadans çeşitleri ile karşılaştırmak armonik olarak sizi geliştirecektir.

B.3. Gözden Geçirme: Birçok akor ve kadans çeşidi vardır. Bu çeşitler, dinleyerek çalarak veya ezgileri farklı şekillerde armonize ederek öğrenilir. Eserleri seslendirirken bunların farkında olmak ve tam duyguyu karşıya aktarmak gerekir.

B.4. Derse Geçiş: Öğretmenin, “Önceki derslerimizde birkaç çeşit kadans türü gördük. Bu dersimizde de bu kadans türlerinden ikisini göreceğiz” demesi.

C. Geliştirme Bölümü

Etkinlikler-1

1. Verilen Polifonik eserlerin seslendirmelerinin yapılması,
2. Daha önce çalışılan Sonatin/Sonat ve Etütlerin tüm işaretlere uygun seslendirilmeleri ve önceki eleştirel yorumlara göre farklılıklarının incelenmesi,
3. Dizi, gam ve arpej çalışmalarının tekrar edilmesi,

Ara Özet: Öğretmenin, “Çalıştığınız eserlerde pozisyon geçişleriniz artık refleks olarak yapılmalı, hangi pozisyona geçeceğinizi elleriniz bilmeli. demesi.

Ara Geçiş: Öğretmenin “Bestecilerin eserlerini seslendirmek için çalışıyoruz. Peki bizim oluşturduğumuz veya bilinen bir ezgiyi değiştirmeye çalıştığımız bir çalışma yaparsak nasıl olur?” demesi.

Etkinlikler-2

1. Öğrencilerden, bildikleri bir ezgiyi seslendirmelerinin istenmesi,
2. Bir öğrenci seçtiği ezgiyi seslendirirken diğer öğrencinin kadanslarla eşlik etmesi,
3. diğer bir öğrencinin çalınan ezgiyi farklı notalar ekleyerek ana cümleyi bozmadan değiştirmesi,
4. Yapılan armoni yapısının farklı çevrim akor ve kadanslarla seslendirilmesi,
5. Öğrencilere yansıtılan belli tonda yazılmış armonik yapı üzerine ezgi yerleştirmeleri ve her öğrenciden farklı sıra ile notaları söylemelerinin istenmesi,
6. Oluşturulan ortak ezginin seslendirilmesi,
7. Her öğrencinin kendi söylediği notayı sırası gelince seslendirmesi,

Sorular

1. Doğaçlama nedir?
2. Eserler bestelenirken ezgiler mi yoksa armonik yapılar mı önce yazılmıştır?

D-Kapanış Bölümü

D.1. Son Özet: Eserleri tekrar tekrar çalmak size pozisyon geçişlerinde kolaylık sağlayacaktır. Eser tekrarlarını yaparken bütün olarak esere bakmak en ufak ayrıntılarını

her tekrarda aynı seslendirmek önemlidir. Doğaçlama yapmak size armonik zenginlikler katar. Doğaçlama yapmaya bildiğiniz ezgiler üzerinden yapmak becerilerinizi geliştirir.

D.2. Tekrar Güdüleme: Bastaki güdülemenin aynısı.

D.3. Kapanış: Öğretmenin dikkat çekme bölümünde bulunan soruları sorup doğru cevaba yönlendirmesi. Sonraki ders için istenilen ödevlerin hatırlatılması.

3.5. Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması sürecinde aşamalı olarak;

- Piyano Becerileri Performans Derecelendirme lği, uzman görüşleri ve pilot uygulaması çerçevesinde düzenlenerek, uygulamaya hazır hale getirilmiştir.
- Tufan ve Güdek'in 2008 yılında geliştirdikleri Piyano Dersi Tutum lğinin güvenirliği tekrar test edilmiş, yapılan pilot çalışma sonucunda testin güvenirliliğinin devam ettiği ortaya konularak test uygulamaya hazır hale getirilmiştir.
- Bilgi Testi, uzman görüşleri ve pilot uygulaması çerçevesinde düzenlenerek, uygulamaya hazır hale getirilmiştir.
- Çalışmanın yapılacağı gruplar önceki piyano derslerindeki notları, ders aldıkları ğretim elemanlarının görüşleri ve akademik başarılarına bakılarak oluşturulmuştur.
- Çalışmanın yapılacağı grup piyano sınıfı oluşturulurken, Marmara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğüne başvuru yapılmış, yapılan başvuru sonucunda grup piyano sınıfı oluşturulmuştur.
- Uygulama sürecinin başında oluşturulan deney ve kontrol grubu öğrencilerine oluşturulan ölçeklerle ntest yapılmıştır. Yapılan ntest, uzmanların oluşturduğu bir komisyonla ve ölçekteki seçeneklerle, dış faktörlerden arındırılmış olan piyano sınıfında, testin yapıldığı anda değerlendirilmiş.
- Uygulama sürecinde, deney grubu öğrencilerine (n=6) 12 hafta boyunca haftada 2 adet 50 dakikalık derslerle eğitim verilmiştir. Kontrol grubu öğrencilerine (n=6) ise bireysel olarak haftada 1 adet 50 dakikalık derslerle eğitim verilmiştir. Ders sürecinde deney grubu öğrencileri grup piyano ğretimi ile eğitilirken, kontrol grubu öğrencileri geleneksel eğitim almıştır.

- Uygulama sürecinin yapıldığı 12 hafta sonunda her iki gruba da sontest yapılmıştır. Yapılan sontest, yine uzmanların oluşturduğu bir komisyonla ve ölçekteki seçeneklerle, dış faktörlerden arındırılmış olan piyano sınıfında, testin yapıldığı anda değerlendirilmiştir.
- Yapılan öntest ve sontest ölçümleri; ilk olarak müfredat içerisinde deney ve kontrol grubu öğrencileri ile çalışılan gamların, polifonik eserin, sonat/sonatinin (Bkz. Ek-4) seslendirilmesi ve seslendirilen eserlerin Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği'nin artistik beceriler boyutuna göre değerlendirilmesinin yapılması, ikinci olarak projektör ile yansıtılan eserler veya bilgiler (Bkz. Ek-5) üzerinden Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği'nin işlevsel beceriler boyutuna göre değerlendirmeler yapılmıştır.

3.6. Verilerin Çözümlemesi

Kötü bir ölçme, her türlü bilimsel çabayı değersiz kılabilir. Bu nedenle, ölçmede aranan niteliklerin bilinmesi ve bunları sağlayıcı önlemlerin alınması son derece önemlidir (Karasar, 2012).

İyi bir ölçme ve ölçmeyi gerçekleştiren ölçme aracında aranan temel niteliklerden en önemli ikisi:

1. Güvenirlilik (reliability) ile
2. Geçerlik (validity)'dir (akt. Karasar, 2012).

Bu sebeple ilk önce verileri elde etmek için kullanılacak olan ölçeğin güvenilir ve geçerli olduğu ispatlanmalıdır. Yapılan bir ölçmede, üç tür güvenirlilik ölçütü aranabilir. Bunlar:

1. Zamana göre değişmezlik (süreklilik)
2. Bağımsız gözlemciler arası uyum ile
3. İç tutarlılık'tır.

Bu çalışmada da, ölçme aracının güvenilir olması için, bağımsız gözlemciler arası uyum ve iç tutarlılık ölçümleri yapılmıştır. Bağımsız gözlemciler arası uyum, birden çok gözlemcinin, birbirinden bağımsız olarak, aynı şeyleri ölçmeye çalıştıkları durumlarda uygulanan bir güvenirlilik ölçütüdür (Karasar, 2012).

Ayrıca, iç tutarlığın dayandığı temel görüş, her ölçme aracının, belli bir amacı gerçekleştirmek (bütünü oluşturmak) üzere, birbirinden deneysel olarak bağımsız

ünitelerden (örneğin, test maddelerinden, anket sorularından) oluştuğu ve bunların, bütün içinde, bilinen ve birbirinden eşit ağırlıklara sahip oldukları varsayımı (Karasar, 2012), olduğundan dolayı madde istatistiklerine bakılması için Cronbach's alpha analizi yapılmıştır.

Geçerliliğin yüksek olması ise, büyük ölçüde, ölçülmek istenen kavramın gözlenebilir nitelikteki değişkenlerle ifade edilebilmesine bağlıdır (akt. Karasar, 2012).

Pek çok geçerlik ölçütünden söz edilebilirse de en çok yararlanılanlar:

1. İçerik – muhteva – geçerliği (content validity)
2. Uygulama (deneysel) geçerliği (predictive validity) ve
3. Yapı geçerliği (construct validity) dir.

Bu sebeple, ölçme aracının geçerli olabilmesi için kapsam geçerliği ortaya konmuş ve yapı geçerliğine bakılmıştır. Kapsam geçerliği, ölçme aracında bulunan soruların (maddelerin) ölçme aracına uygun olup olmadığı, ölçülmek istenen alanı temsil edip etmediği sorunu ile ilgili olup, “uzman görüşü”ne göre saptanır (Karasar, 2012). Bu sebeple geliştirilen Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinde ve Bilgi Testinde uzman görüşleri alınarak kapsam geçerlikleri ortaya konmuştur.

Yapı geçerliği, ölçmenin dayandığı “temel kuramların” geçerliği ile ilgili olduğundan dolayı, asıl ölçülmek istenen şeyin onun çeşitli belirtiler ile ölçüldüğü durumlarda, ölçülen belirtilerin, gerçekten aranan belirtiler olup olmadığı sorunu vardır. Bu sebeple çalışmada yapı geçerliğinin sağlanması için uzman görüşleri alınarak bilgi testi ve performans derecelendirme ölçeğinin boyutları incelenip elde edilen sonuçlar ışığında boyutlara ayrılmıştır.

Ölçeklerin güvenilir ve geçerli olduğu saptandıktan sonra;

- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Dersi Tutum Testi öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezini test etmek için Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Dersi Tutum Testi sontest puanları arasında fark yoktur” hipotezini test etmek için Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu Tutum Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezini test etmek için Wilcoxon testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.

- “Kontrol grubu Tutum Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezini test etmek için Wilcoxon testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezini test etmek için Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi sontest puanları arasında fark yoktur” hipotezini test etmek için Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu Bilgi Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezini test etmek için Wilcoxon testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Kontrol grubu Bilgi Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezini test etmek için Wilcoxon testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezini test etmek için ise Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezini test etmek için Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği sontest puanları arasında fark yoktur” hipotezini test etmek için Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezini test etmek için Wilcoxon testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezini test etmek için Wilcoxon testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezini test etmek için ise Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezini test etmek için ise Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.

- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezini test etmek için ise Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezini test etmek için ise Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezini test etmek için ise Mann-Whitney U testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezini test etmek için Wilcoxon testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezini test etmek için Wilcoxon testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezini test etmek için Wilcoxon testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.
- “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezini test etmek için Wilcoxon testi uygulanmış ve yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV: BULGULAR

Bu bölümde, araştırılmak istenilen hipotezlere yönelik bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Piyano Dersi Tutum Testi Bulguları

4.1.1. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Dersi Tutum Testi öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersine karşı tutumlarının ortaya konması amacıyla Piyano Dersi Tutum Testi çalışma öncesinde uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Piyano Dersi Tutum Testi öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney’s U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Piyano Dersi Tutum Testi	Deney	6	6.67	40.00	17.00	.162	.871
	Kontrol	6	6.33	38.00			
	Toplam	12					

Tablo 2 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Tutum Testinin gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney’s U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.871$ bulunmuştur.

4.1.2. Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Dersi Tutum Testi son test puanları arasında fark yoktur” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersine karşı tutumlarının ortaya konması amacıyla Piyano Dersi Tutum Testi çalışma sonrasında uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3. Piyano Dersi Tutum Testi son test puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Piyano Dersi Tutum Testi	Deney	6	6.83	41.00	16.00	.324	.746
	Kontrol	6	6.17	37.00			
	Toplam	12					

Tablo 3 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma sonrası uygulanan Tutum Testinin gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney's U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.746$ bulunmuştur.

4.1.3. “Deney grubu Tutum Testi öntest ve son test puanları arasında, son test lehine fark vardır” hipotezi

Deney grubunun piyano dersine ait çalışma öncesi ve sonrası tutumlarının ortaya konması amacıyla Piyano Dersi Tutum Testi çalışma öncesinde ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4. Deney Grubuna ait Piyano Dersi Tutum Testi öntest ve son test puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Piyano Dersi Tutum Testi Öntest	Negatif	0	.00	.00	2.207	.027
	Pozitif	6	3.50	21.00		
	Eşit	0				
Piyano Dersi Tutum Testi	Toplam	6				

Tablo 4 incelendiğinde, öğrenim gören ve deney grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrası uygulanan Piyano Dersi Tutumlarının, öntest ve son test puanlarına göre

farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.027$ bulunmuştur.

4.1.4. “Kontrol grubu Tutum Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi

Kontrol grubunun piyano dersine ait çalışma öncesi ve sonrası tutumlarının ortaya konması amacıyla Piyano Dersi Tutum Testi çalışma öncesinde ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5. Kontrol Grubuna ait Piyano Dersi Tutum Testi öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Piyano Dersi Tutum Testi	Negatif	0	.00	.00		
	Pozitif	6	3.50	21.00		
Sontest	Eşit	0			2.201	.028
Piyano Dersi Tutum Testi Öntest	Toplam	6				

Tablo 5 incelendiğinde, öğrenim gören ve kontrol grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrası uygulanan Piyano Dersi Tutumlarının, öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.028$ bulunmuştur.

4.2. Bilgi Testi Bulguları

4.2.1. “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersi ve temel müzik bilgilerinin ortaya konması amacıyla Bilgi Testi çalışma öncesinde uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Bilgi Testi öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Bilgi	Deney	6	7.17	43.00			
Testi	Kontrol	6	5.83	35.00	14.00	.658	.511
	Toplam	12					

Tablo 6 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Bilgi Testinin gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney's U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.511$ bulunmuştur.

4.2.2. “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi sontest puanları arasında fark yoktur” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersi ve temel müzik bilgilerinin ortaya konması amacıyla Bilgi Testi çalışma sonrasında uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Bilgi Testi öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Bilgi	Deney	6	6.42	38.50			
Testi	Kontrol	6	6.58	39.50	17.50	.082	.935
	Toplam	12					

Tablo 7 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Bilgi Testinin gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney's U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.935$ bulunmuştur.

4.2.3. “Deney grubu Bilgi Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi

Deney grubunun piyano dersi ve temel müzik bilgilerinin ortaya konması amacıyla Bilgi Testi çalışma öncesinde ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Deney Grubuna ait Bilgi Testi öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Bilgi Testi	Negatif	0	.00	.00		
Sontest	Pozitif	6	3.50	21.00		
Bilgi Testi	Eşit	0			2.226	.026
Öntest	Toplam	6				

Tablo 8 incelendiğinde, öğrenim gören ve deney grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrası uygulanan Bilgi Testinin öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.026$ bulunmuştur.

4.2.4. Kontrol grubu Bilgi Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi

Kontrol grubunun piyano dersi ve temel müzik bilgilerinin ortaya konması amacıyla Bilgi Testi çalışma öncesinde ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. Kontrol Grubuna ait Bilgi Testi öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Bilgi Testi	Negatif	0	.00	.00		
Sontest	Pozitif	6	3.50	21.00		
Bilgi Testi	Eşit	0			2.214	.027
Öntest	Toplam	6				

Tablo 9 incelendiğinde, öğrenim gören ve kontrol grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrası uygulanan Bilgi Testinin öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.027$ bulunmuştur.

4.2.5. “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersi ve temel müzik bilgilerinin ortaya konması amacıyla Bilgi Testi çalışma sonrasında uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 10. Bilgi Testi sontest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney’s U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Bilgi	Deney	6	6.42	38.50			
Testi	Kontrol	6	6.58	39.50	17.50	.082	.935
	Toplam	12					

Tablo 10 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma sonrası uygulanan Bilgi Testinin gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney’s U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.935$ bulunmuştur.

4.3. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Bulguları

4.3.1. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesinde uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney’s U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Piyano	Deney	6	6.92	41.50	15.50	.403	.687
Becerileri	Kontrol	6	6.08	36.50			
Derecelendirme Ölçeği	Toplam	12					

Tablo 11 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney’s U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.687$ bulunmuştur.

4.3.2. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği sontest puanları arasında fark yoktur” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma sonrasında uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği sontest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Piyano	Deney	6	8.67	52.00	5.00	2.082	.037
Becerileri	Kontrol	6	4.33	26.00			
Derecelendirme Ölçeği	Toplam	12					

Tablo 12 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney's U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.037$ bulunmuştur.

4.3.3. “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi

Deney grubunun piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesinde ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 13’de gösterilmiştir.

Tablo 13. Deney Grubuna ait Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
PBDÖ Öntest	Negatif	0	.00	.00	2.214	.027
PBDÖ Sontest	Pozitif	6	3.50	21.00		
	Eşit	0				
	Toplam	6				

Tablo 13 incelendiğinde, öğrenim gören ve deney grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrası uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.027$ bulunmuştur.

4.3.4. “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi

Kontrol grubunun piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesinde ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 14’de gösterilmiştir.

Tablo 14. Kontrol Grubuna ait Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
PBDÖ Öntest	Negatif	1	4.00	4.00		
PBDÖ Sontest	Pozitif	5	3.40	17.00		
	Eşit	0			1.378	.168
	Toplam	6				

Tablo 14 incelendiğinde, öğrenim gören ve kontrol grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrası uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.168$ bulunmuştur.

4.3.5. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma sonrasında uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 15’de gösterilmiştir.

Tablo 15. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği sontest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Piyano	Deney	6	8.67	52.00	5.00	2.082	.037
Becerileri	Kontrol	6	4.33	26.00			
Derecelendirme Ölçeği	Toplam	12					

Tablo 15 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma sonrası uygulanan Piyan o Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney's U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.037$ bulunmuştur.

4.3.6. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyan o Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyan o Becerileri Boyutu öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyan o Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesinde uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 16’da gösterilmiştir.

Tablo 16. Piyan o Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyan o Becerileri Boyutu öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Piyano	Deney	6	7.58	45.50	11.50	1.054	.292
Becerileri	Kontrol	6	5.42	32.50			
Derecelendirme Ölçeği	Toplam	12					

Tablo 16 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Piyan o Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyan o Becerileri Boyutunun gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney's U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.292$ bulunmuştur.

4.3.7. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesinde uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 17’de gösterilmiştir.

Tablo 17. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney’s U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Piyano	Deney	6	6.08	36.50	15.50	.405	.685
Becerileri	Kontrol	6	6.92	41.50			
Derecelendirme Ölçeği	Toplam	12					

Tablo 17 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutunun gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney’s U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.685$ bulunmuştur.

4.3.8. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma sonrasında uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 18’de gösterilmiştir.

Tablo 18. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu sontest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Piyano	Deney	6	8.58	51.50	5.50	2.019	.043
Becerileri	Kontrol	6	4.42	26.50			
Derecelendirme Ölçeği	Toplam	12					

Tablo 18 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutunun gruplara göre farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney's U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=,043$ bulunmuştur.

4.3.9. “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi

Deney ve kontrol gruplarının piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma sonrasında uygulanmış ve elde edilen veriler Tablo 19’da gösterilmiştir.

Tablo 19. Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu sontest puanlarının gruplara göre farklılıklarını gösterir Mann Whitney's U Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	z	p
Piyano	Deney	6	8.67	52.00	5.00	2.089	.037
Becerileri	Kontrol	6	4.33	26.00			
Derecelendirme Ölçeği	Toplam	12					

Tablo 19 incelendiğinde, öğrenim gören 12 katılımcıya çalışma öncesi uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutunun gruplara göre

farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney's U testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.037$ bulunmuştur.

4.3.10. “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi

Deney grubunun piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesi ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 20’de gösterilmiştir.

Tablo 20. Deney Grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
PBDÖ Öntest	Negatif	1	1.00	1.00		
PBDÖ Sontest	Pozitif	5	4.00	20.00		
	Eşit	0			1.997	.046
	Toplam	6				

Tablo 20 incelendiğinde, öğrenim gören ve deney grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrasında uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutunun, öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.046$ bulunmuştur.

4.3.11. “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi

Deney grubunun piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesi ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 21’de gösterilmiştir.

Tablo 21. Deney Grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
PBDÖ Öntest	Negatif	0	.00	.00		
PBDÖ Sontest	Pozitif	6	3.50	21.00		
	Eşit	0			2.201	.028
	Toplam	6				

Tablo 21 incelendiğinde, öğrenim gören ve deney grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrasında uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutunun, öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.028$ bulunmuştur.

4.3.12. “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi

Kontrol grubunun piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesi ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 22’de gösterilmiştir.

Tablo 22. Kontrol Grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
PBDÖ Öntest	Negatif	2	4.00	8.00		
PBDÖ Sontest	Pozitif	4	3.25	13.00		
	Eşit	0			.524	.600
	Toplam	6				

Tablo 22 incelendiğinde, öğrenim gören ve kontrol grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrasında uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutunun, öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.600$ bulunmuştur.

4.3.13. “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi

Kontrol grubunun piyano dersi becerilerinin ortaya konması amacıyla Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği çalışma öncesi ve sonrasında uygulanmış, elde edilen veriler Tablo 23’de gösterilmiştir.

Tablo 23. Kontrol Grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanlarının farklılıklarını gösterir Wilcoxon Testi sonuçları

Puan	Gruplar	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
PBDÖ Öntest	Negatif	1	1.50	1.50		
PBDÖ Sontest	Pozitif	5	3.90	19.50		
	Eşit	0			1.892	.058
	Toplam	6				

Tablo 23 incelendiğinde, öğrenim gören ve kontrol grubunda yer alan 6 katılımcıya çalışma öncesi ve sonrasında uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutunun, öntest ve sontest puanlarına göre farklılık gösterip göstermediği Wilcoxon testi ile ölçülmüş, farklılık değeri $p=.058$ bulunmuştur.

BÖLÜM V: SONUÇ

Yapılan çalışma sonucunda, Grup Piyano Öğretimi ile öğrencilerin artistik ve işlevsel piyano becerilerini geliştirdikleri ve gelişimlerin gruplara göre değerlendirmesi yapıldığında ise deney grubu lehine anlamlı farklılıklar olduğu ortaya konulmuştur. Elde edilen veriler hipotezlere göre yargı bölümünde tek tek ele alınmıştır.

5.1. Yargı

- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Dersi Tutum Testi öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.871$ bulunmuştur. Elde edilen farklılık değerine göre gruplar arasında çalışma öncesi yapılan teste ait puanların anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir ($p>0.05$). Tutum puanları katılımcı bazında incelendiğinde ise öğrencilerin çalışma öncesinde piyano dersine karşı olumlu tutum sergiledikleri ve grup atamaları açısından birbirine denk gruplar olduğu söylenebilir.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Dersi Tutum Testi sonest puanları arasında fark yoktur” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.935$ bulunmuştur. Elde edilen farklılık değerine göre gruplar arasında çalışma sonrasında yapılan teste ait puanların anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir ($p>0.05$). Tutum puanları katılımcı bazında incelendiğinde ise öğrencilerin çalışma sonrasında uygulanan piyano dersine karşı olumlu tutum sergiledikleri söylenebilir.
- “Deney grubu Tutum Testi öntest ve sonest puanları arasında, sonest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.027$ bulunmuştur. Deney grubu içerisinde yer alan katılımcıların ($n=6$) çalışma sonrasında, çalışma öncesine göre piyano dersine karşı daha pozitif tutum sergiledikleri söylenebilir ($p<0.05$).
- “Kontrol grubu Tutum Testi öntest ve sonest puanları arasında, sonest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.028$ bulunmuştur. Kontrol grubu içerisinde yer alan katılımcıların ($n=6$)

çalışma sonrasında, çalışma öncesine göre piyano dersine karşı daha pozitif tutum sergiledikleri söylenebilir ($p<0.05$).

- “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.511$ bulunmuştur. Elde edilen farklılık değerine göre gruplar arasında çalışma öncesi yapılan teste ait puanların anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir ($p>0.05$). Bilgi testi puanları katılımcı bazında incelendiğinde ise öğrencilerin çalışma öncesinde bilgi düzeylerinin ortalama olarak aynı olduğu ve grup atamaları açısından birbirine denk gruplar olduğu söylenebilir.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi sontest puanları arasında fark yoktur” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.935$ bulunmuştur. Elde edilen farklılık değerine göre gruplar arasında çalışma sonrasında yapılan teste ait puanların anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir ($p>0.05$). Bilgi testi puanları katılımcı bazında incelendiğinde ise öğrencilerin çalışma sonrasında edindikleri bilgi düzeylerinin ortalama olarak aynı olduğu söylenebilir.
- “Deney grubu Bilgi Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.026$ bulunmuştur. Deney grubu içerisinde yer alan katılımcıların ($n=6$) çalışma sonrasında, çalışma öncesine göre edindikleri bilgi düzeylerinin daha fazla olduğu söylenebilir ($p<0.05$).
- “Kontrol grubu Bilgi Testi öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.027$ bulunmuştur. Kontrol grubu içerisinde yer alan katılımcıların ($n=6$) çalışma sonrasında, çalışma öncesine göre edindikleri bilgi düzeylerinin daha fazla olduğu söylenebilir ($p<0.05$).
- “Deney grubu ve kontrol grubu Bilgi Testi sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.935$ bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan bilgi testi puanlarına göre gruplar arasında çalışma sonunda bilgi düzeyleri bakımından anlamlı farklılık olmadığı söylenebilir ($p>0.05$).

- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.687$ bulunmuştur. Elde edilen farklılık değerine göre gruplar arasında çalışma öncesi yapılan teste ait puanların anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir ($p>0.05$). Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği puanları katılımcı bazında incelendiğinde ise öğrencilerin çalışma öncesinde piyano becerileri düzeylerinin ortalama olarak aynı olduğu ve grup atamaları açısından birbirine denk gruplar olduğu söylenebilir.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği sontest puanları arasında fark yoktur” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.037$ bulunmuştur. Elde edilen farklılık değerine göre gruplar arasında çalışma sonrasında yapılan teste ait puanların anlamlı bir farklılık gösterdiği söylenebilir ($p>0.05$). Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği puanları katılımcı bazında incelendiğinde ise öğrencilerin çalışma sonrasında edindikleri piyano becerilerinin Deney Grubu lehine daha fazla artı yönlü olduğu söylenebilir.
- “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.027$ bulunmuştur. Deney grubu içerisinde yer alan katılımcıların ($n=6$) çalışma sonrasında, çalışma öncesine göre piyano becerilerinin geliştiği söylenebilir ($p<0.05$).
- “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.168$ bulunmuştur. Kontrol grubu içerisinde yer alan katılımcıların ($n=6$) çalışma sonrasında, çalışma öncesine göre piyano becerilerinde anlamlı bir gelişme olmadı söylenebilir. Puanlar bireysel olarak incelendiğinde, katılımcılardan beşinin gelişiminin pozitif, birinin ise negatif olduğu görülmüştür. Katılımcılardan beşinin piyano becerilerinde anlamlı olmasa da gelişim olduğu söylenebilir ($p>0.05$).
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.037$ bulunmuştur. Deney ve kontrol

gruplarına uygulanan Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği puanlarına göre gruplar arasında çalışma sonunda ölçülen piyano becerileri bakımından deney grubu lehine anlamlı farklılık olduğu söylenebilir ($p<0.05$).

- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.292$ bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin Artistik Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre gruplar arasında çalışma öncesinde ölçülen piyano becerileri bakımından anlamlı farklılık olmadığı söylenebilir ($p>0.05$).
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest puanları arasında fark yoktur” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.685$ bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin İşlevsel Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre gruplar arasında çalışma öncesinde ölçülen piyano becerileri bakımından anlamlı farklılık olmadığı söylenebilir ($p>0.05$).
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.043$ bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin Artistik Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre gruplar arasında çalışma sonrasında ölçülen piyano becerileri bakımından deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir ($p<0.05$). Deney Grubu öğrencilerinin Kontrol Grubu öğrencilerine göre artistik piyano becerilerini daha fazla geliştirdikleri yargısına varılabilir.
- “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.037$ bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarına uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin İşlevsel Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre gruplar arasında çalışma sonrasında ölçülen piyano becerileri bakımından

deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir ($p<0.05$). Deney Grubu öğrencilerinin Kontrol Grubu öğrencilerine göre işlevsel piyano becerilerini daha fazla geliştirdikleri yargısına varılabilir.

- “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.046$ bulunmuştur. Deney grubuna uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin Artistik Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre yapılan öntest ve sontest puanları arasında ölçülen piyano becerileri bakımından anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir ($p<0.05$).
- “Deney grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.028$ bulunmuştur. Deney grubuna uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin İşlevsel Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre yapılan öntest ve sontest puanları arasında ölçülen piyano becerileri bakımından anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir ($p<0.05$).
- “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.600$ bulunmuştur. Kontrol grubuna uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeğinin Artistik Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre yapılan öntest ve sontest puanları arasında ölçülen piyano becerileri bakımından anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir ($p>0.05$). Katılımcı puanları bireysel olarak incelendiğinde altı katılımcıdan, dördünün pozitif yönlü ikisinin negatif yönlü gelişim gösterdiği görülmüştür. Katılımcıların dördünün çalışma sonrası yapılan ölçümde olumlu yönde grup açısından anlamlı olmasa da gelişim gösterdikleri söylenebilir.
- “Kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği İşlevsel Piyano Becerileri Boyutu öntest ve sontest puanları arasında, sontest lehine fark vardır” hipotezi için elde edilen bulgular incelendiğinde, farklılık değeri $p=.058$ bulunmuştur. Kontrol grubuna uygulanan iki boyutlu Piyano Becerileri

Derecelendirme Ölçeğinin Artistik Piyano Becerileri boyutu puanlarına göre yapılan öntest ve sontest puanları arasında ölçülen piyano becerileri bakımından anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir ($p>0.05$). Katılımcı puanları bireysel olarak incelendiğinde altı katılımcıdan, beşinin pozitif yönlü birinin negatif yönlü gelişim gösterdiği görülmüştür. Katılımcıların beşinin çalışma sonrası yapılan ölçümde olumlu yönde grup açısından anlamlı olmasa da gelişim gösterdikleri söylenebilir.

5.2. Tartışma

Araştırmada, 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılı bahar yarılında temel piyano eğitimi gören 2. Sınıf lisans öğrencilerinin, ($n=12$) piyano becerilerindeki (artistik ve işlevsel) gelişimlerine grup piyano öğretiminin etkilerinin neler olacağı ortaya konmak için ünitelendirme yapılarak temel piyano dersi müfredatı oluşturulmuştur. Öğrenciler deney ($n=6$) ve kontrol ($n=6$) olmak üzere iki gruba ayrılmış ve oluşturulan müfredat ışığında grup piyano eğitimi ve geleneksel temel piyano eğitimi gruplara uygulanmıştır. Uygulama öncesinde öğrencilerin tutumları, bilgileri ve performansları ölçümlenmiştir. Uygulama sonrasında da aynı testler ile ölçümlemeler yapılmıştır. Ölçümler sonucunda, iki boyutlu olan “Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği” ile elde edilen bulgulara göre deney grubu lehine anlamlı farklar elde edilmiştir.

Araştırmada hazırlanan müfredat ışığında yapılan derslerde öğrencilerden piyano becerilerini geliştirmeleri beklenmiştir. Bunun sonucu olarak deney grubu öğrencilerinin öntest ve sontestten aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Aynı zamanda deney ve kontrol grubu son test puanları da karşılaştırılmış ve uygulama sonrasında deney grubu lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Araştırmada elde edilen bu sonuç, Curran’ın (1982) yapmış olduğu “Orta yaş yetişkinler için başlangıç grup piyano müfredatının geliştirilmesi ve uygulanması için bir tasarım” isimli çalışma ve Seipp’in (1976) yapmış olduğu “Sınıf ve özel müzik öğretiminin karşılaştırılması” isimli çalışmasında elde ettiği, temel piyano becerilerini geliştirmede grup piyano eğitiminin başarılı olduğu ve öğrenmede sorun yaşanmadığı sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Araştırmanın, “Deney grubu ve kontrol grubu Piyano Becerileri Derecelendirme Ölçeği Artistik Piyano Becerileri Boyutu sontest puanları arasında, deney grubu lehine fark vardır” hipotezinde elde edilen anlamlı farklılık, Daniel’in (2003) yapmış olduğu “İleri

seviyeli öğrencilere küçük gruplarda piyano öğretimi: pratikte var olan modellerin bu modelde etkilerinin incelenmesi” isimli çalışmada elde ettiği, eğitiminde pozitif öğrenme ortamı oluşturulduğu için deney grubu öğrencilerinde piyano becerilerinin gelişiminin daha fazla olduğu sonucu ile benzerlik göstermektedir.

Araştırmada, artistik ve işlevsel piyano becerilerinin geliştirilmesinde grup piyano öğretiminin kullanılabilir olduğu sonucu, Silini’nin (1979) yapmış olduğu “Özel yetişkinler için piyano kursu” isimli çalışmasıyla, Shender’in (1998) yapmış olduğu “Bilgisayar teknolojisi ve elektronik piyano kullanılan bir grup piyano programının etkililiğinin değerlendirilmesi” isimli çalışmasıyla, Widen’in (1999) yapmış olduğu “Üniversite Grup Piyano Sınıflarında kullanılan eğitsel teknolojilere alan içi veya dışı öğrencilerin tepkileri” isimli çalışmasıyla, Pike’ın (2013) yapmış olduğu “çocuklar için başarılı grup piyanoda profiller: çocuk grubu-piyano derslerinin toplu bir çalışması” isimli çalışmasıyla, Fisher (2006) ve Meulin’in (2011) yapmış oldukları grup piyano öğretimi içerisinde kullanılan işbirlikçi öğrenme çalışmalarıyla, Amoriello (2010), Lindsay (2006), Kou (1985) ve Suchor (1977) yapmış oldukları çalışmalarıyla benzerlik göstermektedir.

Yapılan bu destekleyici çalışmaların yanı sıra Chin (2002) yapmış olduğu araştırmada, işlevsel becerilerden armonize etme ve deşifre yapma becerilerinin haricinde grup piyano eğitimi sonucunda deney ve kontrol grupları arasında anlamlı farklılıklar bulamamıştır.

Yapılan araştırmanın boyutlarından birisi olan ve dünya genelinde grup piyano eğitimi ile kazandırılması planlanan işlevsel becerilerin piyano eğitiminde yerinin çok önemli olduğu araştırmalarla ortaya konmuştur. Araştırmada da işlevsel piyano becerilerinin geliştirilmesinde grup piyano öğretiminin etkileri ölçülmüştür. Elde edilen veriler ışığında deney ve kontrol grubu öğrencilerinin hepsinin işlevsel piyano becerilerinin geliştiği sonucuna varılmıştır. İşlevsel beceriler sadece piyano eğitimi için geçerli olmayıp diğer müzik eğitimi alanları içinde önem taşımaktadır. Bir müzik alanı öğrencisinin, deşifre yapma, armonize etme, eşlik çalma, transpoze yapabilme, verilen çok partili eserleri takip etme tek çalgıya uyarlama gibi becerilerini geliştirmesi beklenmektedir. Bu becerilerin geliştirilmesinde de grup piyano eğitimi dünya çapında kabul görmüş bir uygulamadır. Grup piyano eğitiminin işlevsel becerilere olan etkisini ölçmek amacıyla Christensen (2000) ve Young’ın (2010) yaptığı çalışmaların sonuçları ile yapılan bu çalışmanın sonuçları benzerlik göstermektedir.

İşlevsel Beceriler olarak anılan çeşitli müzik tekniklerinin de tek tek geliştirilmesi için de ayrıca çalışmalar yapılmıştır. Bunların başında deşifre yapma ve eşikleme olduğu görülmektedir. Problem durumunda var olan işlevsel beceriler indirgenerek yapılan çalışmalarda incelendiğinde çalışma içerisinde ölçülen becerilerin gelişimi için grup piyano modelinin uygunluğu desteklenmiş olmaktadır. Araştırmada, grup piyano öğretimi ile işlevsel becerilerin tümünün veya bir kısmının kazandırıldığı sonucu ile Betts ve Cassidy (2000) yapmış oldukları çalışmayla, Hagen, Cremaschi ve Himonides'in (2012) yapmış oldukları çalışmayla, Aydınli'nin (2012) yapmış olduğu çalışmayla, Hargiss'in (1962) yılında yapmış olduğu çalışmayla ve Baker (2008) yılında yapmış olduğu çalışmayla benzerlik göstermektedir.

Yapılan çalışmalardan elde edilen olumlu sonuçların yanı sıra, Hagen, Benson ve Cremaschi (2007) yılında yaptıkları çalışmada, 74 öğrenci ile uygulama yaparak deşifre becerilerinin geliştirilmesinde grup piyano sınıflarının kullanımı incelenmiştir. Çalışma sonucunda, çalışma yaptıkları üç grubunda gelişim gösterdiği fakat gruplar arasında anlamlı farklılıklar olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca, Grup Piyano Öğretimi alanında başka boyutlarda da araştırmalar yapılmıştır. Yapılan araştırmalarda sınıfların uygunluğu, hangi teknolojilerin kullanılması gerektiği, katılımcı tutumları, özyeterlilikleri üzerine de çalışmalar yapılmıştır. Araştırmada, oluşturulan piyano laboratuvarında piyano eğitimi alan öğrencilerin tutumlarının olumlu yönde gelişim gösterdiği sonucu ile Benson'un (1998) yapmış olduğu çalışmada elde ettiği bulgular benzerlik taşımaktadır.

Yapılan çalışma sonucunda Grup Piyano Öğretimi ile öğrencilerin artistik ve işlevsel piyano becerilerini geliştirdikleri ve gelişimlerin gruplara göre değerlendirmesi yapıldığında ise deney grubu lehine anlamlı farklılıklar olduğu ortaya konulmuştur. Elde edilen veriler ışığında ve araştırma konusu ile benzerlikler gösteren çalışmalarda incelendiğinde temel piyano becerilerinin kazandırılmasında grup piyano öğretiminin kullanılabilir olduğu söylenebilir.

5.3. Öneriler

Grup Piyano Öğretiminin dünya genelinde temel piyano becerilerinin kazandırılmasında kullanımının yaygın olduğu göz önüne alındığında, ülkemizde de bu öğretimin kullanımının artırılması için çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Araştırmada grup piyano eğitimi için oluşturulan laboratuvar ortamının ülke geneline yayılmasını sağlamak amacıyla çalışmaların yapılması ve oluşturulacak laboratuvarların, teknolojik gelişmelerin takip edilmesiyle geliştirme çalışmalarının yapılması önerilmektedir.

Grup piyano laboratuvarlarının sadece piyano eğitiminde değil, genel müzik becerilerinin kazandırıldığı diğer derslerde eğitim ortamı oluşturulduğu göz önüne alındığında, müzik eğitimi müfredatında var olan müziksel işitme, armoni, eşlik çalma, orkestra/oda müziği ve oda korusu gibi derslerinde oluşturulan laboratuvarlarda işlenmesi önerilmektedir.

Temel piyano ve müzik eğitiminin verildiği Güzel Sanatlar Liseleri gibi alan içi orta öğretim kurumlarında da aynı öğretim yönteminin kullanılması için çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Müzik Öğretmenliği mesleğinde çoğunlukla işlevsel becerilerin kullanıldığı göz önüne alındığında, müzik öğretmenleri için işlevsel becerilerin geliştirilmesine yönelik grup piyano eğitimlerinin hizmet içi olarak verilmesi adına çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Ülkemizde kullanılmak üzere, geleneksel müzik örneklerimizi de kapsayan grup piyano metotlarının hazırlanarak müzik eğitime kazandırılması önerilmektedir.

Grup piyano öğretiminin, bireysel olarak piyano eğitimi yapılamayan durumlarda/ortamlarda, öğretici sayısının yeterli olmadığı durumlarda sadece temel piyano becerilerinin geliştirilmesinde kullanılması önerilmektedir.

Bireysel çalgı eğitimi olarak yapılan piyano derslerinde grup piyano eğitiminin kullanılmaması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Ajero, M. (2007). *The effects of Computer-Assisted Keyboard Technology and MIDI accompaniments on group piano students' performance accuracy and attitudes*, Doktoral Dissertation, University of Oklahoma.
- Amoriello, L. (2010). *Teaching undergraduate class piano: a study of perspectives from self, students and colleagues*, Doktoral Dissertation, Columbia University.
- Atalay Öcal, B. (2018). *Scaffolding stratejilerinin müzik öğretmeni adaylarının çalgı öğretme ve yansıtıcı düşünme becerilerine etkisi (Marmara Üniversitesi Örneği)* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Atalay Öcal, B. ve Çoban, S. (2018). Scaffolding stratejileriyle desteklenmiş mikro öğretim uygulamalarının keman öğrencilerinin çalgı çalma ve öğretmeye yönelik bilgi düzeylerine etkisi. *Social Sciences Studies Journal*, 4 (18), 1678-1683.
- Ayas, A. (2013). Eğitim Bilimine Giriş. Özmen H. (ed.) ve Ekiz D. (ed.). *Eğitimle İlgili Temel Kavramlar 1. Bölüm s.1-13*. Ankara: Pegem Akademi.
- Aydınlı, D. (2012). *Gazi eğitim fakültesi müzik eğitimi 3. Sınıf öğrencilerinin okul şarkıları eşikleme ve transpoze becerilerinin geliştirilmesinde grup piyano öğretiminin etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydınlı, D. ve Tecimer B. (2013). Grup piyano öğretiminin müzik eğitimi öğrencilerinin okul şarkılarını eşikleme ve transpoze becerilerinin geliştirilmesine etkisi [Elektronik versiyon]. *Cumhuriyet Journal of Education Dergisi*, 2(2), 10-24.
- Aydınlı Gürler, D. (2018). Müzik öğretmenliği eğitiminde işlevsel piyano becerilerinin kullanımında grup piyano eğitimi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (27), 273-290.
- Baker, N. E. (2008). *The effects of peer teaching on undergraduate music majors achievement and attitude toward sight-reading in the group piano setting*. Doktoral Dissertation, Florida State University.
- Benson, C. A. S. (1998). *The effects of instructional media on group piano student performance achievement and attitude*, Doktoral Dissertation, The University of Texas.
- Betts, S. T. ve Cassidy, J. W. (2000). Development of harmonization and sight-reading skills among University class piano students, *Journal of Research in Music Education*, 48 (2), pp. 151-161.
- Burkett, T. A. (1982). The Challenge of Group Piano Teaching and the Rewards, *Music Educators Journal*, 69 (3), pp. 31-33.
- Chin, H. L. (2002). *Group piano instructions for music majors in the United States: A study of instructor training, instructional practice, and values relating to functional keyboard skills*, Doktoral Dissertation, The Ohio State University.

- Christensen, L. (2000). *A survey of the importance of functional piano skills as reported by band, choral, orchestra, and general music teachers*, Doktoral Dissertation, University of Oklahoma.
- Chronister, R. (1976). The Challenge of Group Teaching. *Clavier*, October, 40-42.
- Clarfield, I. J. (2004). Preparing our students for reality: Should we really be encouranging so many performance degree?, *American Music Teacher*, 53 (6), 16-17.
- Creswell, J. W. (2013). *Araştırma deseni: nicel, nitel ve karma yöntem yaklaşımları*. Ankara: Eğiten Kitap.
- Curran, J. M. (1982). *A desing fot the development and implementation of a beginning group piano curriculum for leisure age adults*, Doctoral Dissertation, The University of Oklahoma.
- Çevik, D. B. (2007). Piyano öğretimi neden zordur?. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 62-79.
- Daniel, R. J. (2003). Advanced student small group piano teaching: an investigation of extant models in practice and reflection on these models. *Proceedings of 6th Australasian Piano Pedagogy Conference VI Biennial Conference*, pp. 49-57, Victorian College of the Arts, Melbourne, Vicroria, Australia.
- Daniel, R. (2008). *Group Piano Teaching*. Saarbrücken/Germany: VDM Verlag Dr. Müller Aktiengesellschaft & Co. KG.
- Davis, P. L. (2001). *A descriptive analysis of dynamic (loudness) accuracy test scores for college non-keyboard music majors in group piano classes who practiced with four types of midi accompanimet*, Doktoral Dissertation, The University of Oklahoma.
- Edwards, D. T. (2014). *Piano Programs in performing arts high schools: a survey of admission requirements, course requirements and curriculum*. Doctoral Dissertation, University of Florida, Florida.
- Fisher, C. C. (2006). *Applications of selected cooperative learning techniques to group piano instruction*. Doktoral Dissertation, University of Oklahoma.
- Foo, C. O. (2005). Group Piano Teaching: An Interactive and Experiential Approach. *Music Educators Journal*, 77 (4), 21-23.
- Hagen, S., Benson, C. ve Cremaschi, A. (2007). A comparison of the effectiveness of three different types of software eye-guides in development of sight-playing skills in piano classes at college level, *Journal of Technology in Music Learning*, 4 (1), pp.44-54.
- Hagen, S., Cremaschi, A. ve Himonides, C. S. (2012). Effects of extended practice with computerized eye guides for sight-reading in collegiate level class piano. *Journal of Music, Technology&Education*, 5 (3), pp. 229-239.
- Hargiss, G. (1962). The acquisition of sight singing ability in piano classes for students preparing to be elemantary teachers. *Journal of Research in Music Education*, 10 (1), pp. 69-75.

- Jackson, A. (1980). The effect of group size on individual achievement in beginning piano classes, *Journal of Research in Music Education*, 28 (3), pp.162-166.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Kasap, B. T. (2004). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki yardımcı çalgı dersleri üzerine bir araştırma. 1924-2004 *Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu* içinde (160-175). Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi.
- Kasap, B. (2005). İşlevsel piyano becerilerinin müzik öğretmenleri için önemi. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 149-154.
- Kasap, B. (2005). Amerika Birleşik Devletleri'nde grup piyano eğitimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3), 191-206.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim*, Pegem A Yayınları, Ankara.
- Kıncal, R. Y. (2006). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Nobel.
- Kou, M. L. L. (1985). *Secondary piano instruction in the colleges and universities of the republic of china with recommendations for incorporating american group piano instructional methods into the curricula*, Doktoral Dissertation, The University of Oklahoma.
- Kutluk, Ö (2001). *Türkiye'deki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Lindsay, C. A. (2006). *Putting research into practice: Creative activities for college-level group piano*. Doktoral Dissertation, Florida State University.
- Otaçioğlu, S. G. (2005). *Müzik öğretmenliği piyano eğitimi dersi için bir model denemesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Pace, R. (1978). Piano lessons – private or group?. *Keyboard Journal*, 4(2), 1-8.
- Pike, D. P. (2013). Profiles in successful group piano for children: a collective case study of children's group-piano lessons. *Music Education Research*, 15 (1), 92-106.
- Richards, W. H. (1962). *Trends of piano class instruction, 1815-1962*. Unpublished Doctoral Dissertation, University of Missouri, Columbia.
- Seipp, N. (1976). *A comparison of class and private music instruction*. Doktoral Dissertation, West Virginia University.
- Shender, M. (1998). *An evaluation of the effectiveness of a group piano program using elektronik keyboard and computer technology*. Unpublished Doctoral Dissertation, Columbia University.
- Shockley, R. P. (1982). Advanced group instruction: Some implications for teacher training. *Campus Focus*, 22, 103-109.
- Silini, F. C. (1979). A course for special adults. *Music Educators Journal*, 65 (6), 72-77.
- Skroch, D. (1991). *A descriptive and interpretive study of class piano instruction in four-year colleges and universities accredited by the National Association of Schools*

- of Music with a profile of the class piano instructor.* Unpublished Doctoral Dissertation, University of Oklahoma, Oklahoma.
- Slawsky, M. (2011). *Transitioning from Students to Teacher in Master-Apprentice Model of Piano Pedagogy: An Exploratory Study of Challenges, Solutions, Resources, Reflections and Suggestions for future.* Doctoral Dissertation, University of South Florida, Tampa.
- Soygür, H. (1999). Sanat ve delilik. *Klinik Psikiyatri*, 2, 124-133.
- Suchor, V. (1977). The influence of personality composition in applied piano group. *Journal of Research in Music Education*, 23 (3), pp. 171-183.
- Trantham, W. E. (1970). A Music Theory Approach to Beginning Piano Instruction for the College Music Major. *Journal of Research in Music Education*, 18(1), 49-56.
- Tufan, E. ve Güdek, B. (2008). Piyano dersi tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(1), 75-90.
- Uszler, M. (1992). *Research on the teaching of keyboard music.* In. R. Colwell (Ed.), *Handbook of research on music teaching and learning: A Project of the music educator's national conference* (s. 584-593). Newyork.
- Widen, D. C. (1999). *Field-dependent/independent learner reponses to instructional Technologies used in college group piano classes.* Doktoral Dissertation, The University of Oklahoma.
- Williams, M. K. (2000). *An alternative class piano approach based on selected suzuki principles.* Doktoral Dissertation, Texas Tech University.
- Yazıcı, T. (2013). Piyano öğretiminde karşılaşılan sorunların piyano öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 130-150.
- Young, M. M. (2010). *The use of computer and keyboard technology in Selected independent piano studios.* Unpublished Doctoral Dissertation, The University of Texas, Texas.
- Yungul, O. (2018). Müzik Eğitiminde WEB Tabanlı Uzaktan Eğitim. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(2), 1333-1348.

EKLER

Ek – 1: Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

Yönerge

Bu ölçekte, öğrencilerin Piyano dersi ile ilgili düşüncelerini öğrenmek için hazırlanan tutum cümleleri bulunmaktadır. Bu ölçekle ilgili yapmanız gereken, her önerme ile ilgili gerçek duygu ve düşüncelerinizi belirtmenizdir.

Ölçekteki ifadeler sizin fikrinize tamamen uyuyorsa “KUVVETLE KATILIRIM”, fikrinize yalnızca uygunsa “KATILIRIM”, ifade ile ilgili hiçbir fikriniz yoksa “KARARSIZIM”, ifade fikrinize uymuyorsa “KATILMAM”, ifade fikrinize tamamen ters ise “ASLA KATILMAM” seçeneğini işaretleyiniz. Her önerme için yalnızca bir seçeneği işaretleyiniz. Yardımlarınız için teşekkür ederim.

Arş. Gör. Eren LEHİMLER

Marmara Üni. Güz. Sanatlar Eğt.
Bölümü Müzik Eğitimi ABD

Aşağıdaki her ifadeyi okuduktan sonra, buna ne derece de katıldığınızı ya da katılmadığınızı, ifadenin yanındaki kutucuklardan yalnızca bir tanesini (X) şeklinde işaretleyerek, belirtiniz.	Asla Katılmam	Katılmam	Kararsızım	Katılıyorum	Kuvvetle Katılıyorum
1. Piyano dersine hevesle gelirim.					
2. Piyano dersi ile ilişkili her şeye merak duyarım.					
3. En sevdiğim ders piyano dersidir.					
4. Piyano dersi hiçbir zaman ilgimi çekmedi.					
5. Piyano dersi olmaksızın tamamlanacak bir eğitimin yetersiz olacağını düşünüyorum.					
6. Piyano ders saatlerinin artmasını isterim.					
7. Beni müziğe bağlayan, piyano dersidir.					
8. Piyano dersini sabırsızlıkla beklerim.					
9. Piyano dersi seçmeli bir ders olsa çok sevinirim.					
10. Kendimi bildim bileli piyano dersi almak istemişimdir.					
11. Bence piyano dersi müzik öğretmenleri için gereksizdir.					
12. Piyano dersini hiç kaçırmak istemem.					
13. Üniversiteyi bitirdikten sonra asla piyano dersi ile ilgili bir şey görmek istemiyorum.					
14. Piyano derslerine katılamadığımda üzülürüm.					
15. Piyano dersinde huzur bulurum.					
16. Piyano dersinden keyif almıyorum.					
17. Keşke her ders piyano dersi gibi olsa.					

18. Piyano derslerinde verilen her eseri ayırt etmeksizin zevkle çalışırım.					
19. Piyano derslerinin neden zorunlu olduğunu anlayamıyorum.					
20. Piyano dersi benim için her zaman önemli olmuştur.					
21. Piyano dersinden sonra kendimi bıkkın hissederim.					
22. Piyano dersine geç kalmak bile beni çok rahatsız eder.					
23. Piyano dersiyle ilgili etkinliklere seyerek katılırım.					
24. Piyano dersinin önümde bir engel gibi olduğunu hissederim.					
25. Piyano dersinde verilen ödevleri seyerek yaparım.					
26. Piyano dersinin beklentilerime cevap vermediğini düşünürüm.					
27. Piyano ve piyano dersiyle ilgili konuşmaktan büyük zevk alırım					
28. Piyano dersinin saatleri keşke daha fazla olsa.					
29. Piyano dersinin benim yeteneğimi ortaya çıkaramadığını düşünürüm.					
30. Piyano dersi sıkıcı bir derstir.					

Ek – 2: Bilgi Testi Örneği

11-Aşağıdaki kavramlar ile tanımları eşleştiriniz.

a) Akor b)Bemol c)Melodi d)Motif e)Oktav

1- Bir notayı yarım aralık pesleştiren işaret.

2- Aynı anda tınlamak üzere "dikey" olarak yazılmış ikiden fazla ses.

3- Bir yapıtın kuruluşunun ana öğelerinden biri olarak kullanılan ve bir müzik fikrinin kaynağı olan parça.

4- Sekiz sesli aralık.

5- Ritim ögesinden yararlanarak, bir biçim için art arda çizilmiş notalar.

5-Aşağıdaki tanımın boş bırakılan yerine ilgili kavramı yazınız.

Bir temanın, bir konunun, bir düşünün değişikliklerle tekrarlanmasına ..... denir.

a)Rondo b)Tutti c)Çeşitleme d)Senkop e)Ritim

24-Aşağıdakilerden hangisi “Düzenleme” teriminin tanımıdır?

a) Bir ortam için yazılmış bir yapıtı bir başka ortama aktarmak.

b) Bir temanın, bir konunun, bir düşünün değişikliklerle tekrarlanması.

c) Müzik eşliğiyle bir anlatıcı için hazırlanmış yapıtların türüne verilen ad.

d) Çalgı ya da ses bölümlerinin birlikte okunmasını sağlamak amacıyla birbiri üstüne sıralanış notası.

e) Bir konserde tek şarkıcı yada çalgıcının eşliksiz olarak bir veya birkaç yapı- ti sunması.

2-Aşağıdaki kavramlar ile tanımları eşleştiriniz.

a)Serenad b)Sonat c)Uvertür d)Rapsodi e)Konçerto

1- Genellikle tek, bazen de birden çok çalgı için, orkestra eşliğiyle yazılmış beste.

2- Belirli bir kalıp ve biçime bağlı olmayan genellikle halk temalarına dayanan an çalgı müziği.

3- Müzikli sahne yapıtlarının, süit ve senfonilerin başındaki açılış, giriş müziği.

4- Akşam müziği.

5- Bir ya da iki çalgıyla seslendirilmek için bestelenmiş, üç ya da dört bölümlük müzik yapıtı.

29-Bir hız terimi olan "Allegro"nın tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- a)Ağır b)Çok ağır c)Hızlı d)Neşeli-Çabuk e)Çok Hızlı

16-Aşağıdaki tanımın boş bırakılan yerine kavramı yazınız.

Bir bestenin sonuna konan bitiş bölümüne .....denir.

- a)Coda b)Dolap c)Tekrar işareti d)Da Capo e)Senyö

22-Bir nüans terimi olan "Dolce"nin tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

- a)Üzüntülü b)Görkemli c)Yavaş d)Tatlı ve Yumuşak e)Sevinçli

1-Aşağıdakilerden hangisi "Piyano"nın tanımıdır.

- a)Tuşlara bağlı küçük çekiçlerle tellerine vurulunca ses veren, klavyeli, ağır ve büyük bir çalgı.
b)Klavyesine bağlı çekiç sistemiyle sesler üreten perdesiz bir çalgıdır.
c)Klavyesine bağlı körük sistemiyle ses veren, ağır ve büyük bir çalgıdır.
d)Tellerine vurulunca ses veren, ağır ve büyük olan yaylı bir çalgıdır.
e)Klavyesi sadece beyaz tuşlardan oluşan telli bir çalgıdır.

Ek – 3 Piyano Becerileri Performans Derecelendirme Ölçeği Örneği

Sayın Öğretim Elemanı,

Bu test; ikinci sınıf öğrencilerinin piyanoda artistik ve işlevsel piyano becerilerini ölçmek amacıyla hazırlanmıştır. Sizden istenilen, ölçekte verilen her maddenin dikkatlice okunması, bu maddelerde belirtilen becerileri öğrencilerin ne ölçüde yaptığının gözlenmesi ve ilgili kutucuğa (X) işaretini koyarak cevaplarınızın belirtilmesidir.

Görüşleriniz ve test sonuçları, yalnızca bu konudaki davranışları belirlemek için kullanılacaktır. Çalışmanın sağlıklı yürütülebilmesi yönünde büyük önem taşıyan katkılarınızdan dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Arş. Gör. Eren LEHİMLER

			Dereceler				
	No	Seçenekler	1	2	3	4	5
<i>Artistik Piyano Becerileri</i>	2	Eser içerisindeki temel tekniklerinden “Legato” tekniğini yapabiliyor mu?					
	5	Eseri, yazılmış olan ritim kalıplarıyla çalabiliyor mu?					
	6	Eseri, yazılmış olan temposunda çalabiliyor mu?					
	7	Eseri, aynı tempoda devam ettirebiliyor mu?					
	8	Eseri, yazılmış olan parmak numaraları ile çalabiliyor mu?					
<i>İşlevsel Piyano Becerileri</i>	11	Verilen bir eseri, yazıldığı şekliyle deşifre yapabiliyor mu?					
	13	Verilen bir eserin tonuna uygun kadanslarını çalabiliyor mu?					
	14	Verilen bir esere derecelerine uygun olarak eşlikleme yapabiliyor mu?					
	16	Verilen bir eseri, transpoze yapabiliyor mu?					
	20	Verilen bir eserin çokseslendirilmiş olan partilerini birleştirip piyanoda çalabiliyor mu?					

Ek – 4 Eğitim Süresince Kullanılan Alıştırma ve Eserler

DO MAGGIORE
DO MAYOR
♩ = 60 a 120

1. LA MINORE(armonica)
LA MENOR (armónica)

E.R. 381 a

53

2. LA MINORE (melódica)
LA MENOR (melódica)

Two systems of musical notation for the piece "2. LA MINORE (melódica)". Each system consists of a treble and bass staff. The first system includes fingerings (1-4) and a measure with a circled '8'. The second system includes a measure with a circled '5'.

FA MAGGIORE
FA MAYOR

Two systems of musical notation for the piece "FA MAGGIORE". Each system consists of a treble and bass staff. The first system includes fingerings (1-4) and a measure with a circled '8'. The second system includes a measure with a circled '5'.

1. RE MINORE
RE MENOR

Two systems of musical notation for the piece "1. RE MINORE". Each system consists of a treble and bass staff. The first system includes fingerings (1-4) and a measure with a circled '8'. The second system includes a measure with a circled '5'.

54

2. RE MINORE
RE MENOR

Two systems of musical notation for the exercise '2. RE MINORE (RE MENOR)'. Each system consists of a treble and bass staff. The first system includes fingerings (1-5) and a breath mark (8). The second system includes fingerings (1-5) and a breath mark (8). The key signature has one flat (Bb) and the time signature is 2/4.

SI b MAGGIORE
SI b MAYOR

Two systems of musical notation for the exercise 'SI b MAGGIORE (SI b MAYOR)'. Each system consists of a treble and bass staff. The first system includes fingerings (1-5) and a breath mark (8). The second system includes fingerings (1-5) and a breath mark (8). The key signature has two flats (Bb, Eb) and the time signature is 2/4.

1. SOL MINORE
SOL MENOR

Two systems of musical notation for the exercise '1. SOL MINORE (SOL MENOR)'. Each system consists of a treble and bass staff. The first system includes fingerings (1-5) and a breath mark (8). The second system includes fingerings (1-5) and a breath mark (8). The key signature has two flats (Bb, Eb) and the time signature is 2/4.

2. SOL MINORE
SOL MENOR

MI $\flat$ MAGGIORE
MI $\flat$ MAYOR

1. DO MINORE
DO MENOR

E.R. 381 a

$\text{♩} = 60 \text{ a } 120$

8

ALLA TERZA MINORE

EN TERCERAS MENORES

E.R. 381 a

ALLA SESTA MAGGIORE

EN SEXTAS MAYORES

Three systems of musical notation for piano, each consisting of a grand staff (treble and bass clefs). The first system contains three measures. The second system contains three measures, with a measure rest in the second measure. The third system contains two measures, with a measure rest in the second measure. The music is in 3/4 time and features complex fingerings indicated by numbers 1-3 above the notes.

ALLA SESTA MINORE

EN SEXTAS MENORES

Three systems of musical notation for piano, each consisting of a grand staff (treble and bass clefs). The first system contains three measures. The second system contains three measures, with a measure rest in the second measure. The third system contains two measures, with a measure rest in the second measure. The music is in 3/4 time and features complex fingerings indicated by numbers 1-3 above the notes.

66

Per moto contrario cominciando
dall'ottava

*En movimiento contrario empezando
por la octava*

Per moto contrario cominciando
dalla terza minore

*En movimiento contrario empezando
por la tercera menor*

Per moto contrario cominciando
dalla terza maggiore

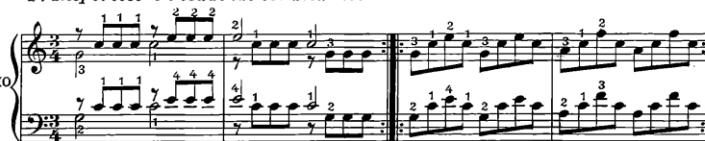
*En movimiento contrario empezando
por la tercera mayor*

Altra diteggiatura che
raccomandiamo in modo speciale
per i passaggi legati

*Otra digitación,
que recomendamos
para los pasajes ligados*

Si trasporti in tutte le tonalità
Transportese en todas las tonalidades

ESERCIZIO PREPARATORIO
 EJERCICIO PREPARATORIO

68

Lab MAGGIORE
Lab MAYOR

FA MINORE
FA MENOR

REb MAGGIORE
REb MAYOR

Sib MINORE
Sib MENOR

SOLb MAGGIORE
SOLb MAYOR

Mib MINORE
Mib MENOR

SI MAGGIORE
SI MAYOR

SOL# MINORE
SOL# MENOR

MI MAGGIORE
MI MAYOR

DO# MINORE
DO# MENOR

LA MAGGIORE
LA MAYOR

FA# MINORE
FA# MENOR

E.R. 381 a

RE MAGGIORE
RE MAYOR

SI MINORE
SI MENOR

SOL MAGGIORE
SOL MAYOR

MI MINORE
MI MENOR

Nº 43.

ESTENSIONI DELLE DITA
Per gli accordi di settima diminuita, in arpeggi

EXTENSION DE LOS DEDOS
Arpeggios sobre el acorde de Séptima disminuida

ESERCIZI PREPARATORI
EJERCICIOS PREPARATORIOS

1. m.i.d.
m. s.un'ottava più bassa. - La m. i. una gª más baja.

2.

3.

Sotto la lettera comparsa in tutti e tre gli esercizi si legge il numero delle battute che cominciano con quella lettera.

Si ripeta quattro volte questa battuta.
Repítase cuatro veces este compús

Siripetalo stesso esercizio in tutti gli altri arpeggi.
Appliquese este ejercicio á todos los otros arpeggios

The image displays a musical score for the piece "Quattro volte" by Giuseppe Verdi. The score is written for piano (p) and voice (V). The tempo is marked "Allegretto" with a metronome indication of 60 and 120. The key signature is one flat (B-flat major or D minor). The score is divided into three systems, each with a piano part and a voice part. The lyrics are in Italian and Spanish. The piano part features a prominent bass line with many sixteenth and thirty-second notes, and a treble part with chords and melodic lines. The voice part consists of a single melodic line. The lyrics are: "quattro volte / cuatro veces" (repeated four times). The score includes various musical notations such as notes, rests, bar lines, and dynamic markings.

70

70

quattro volte
cuatro veces

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

quattro volte
cuatro veces

1 2 3 4 5

8

quattro volte
cuatro veces

1 2 3 4 5

8

quattro volte
cuatro veces

1 2 3 4 5

Nº 43.

ESTENSIONI DELLE DITA
Per gli accordi di Settima dominante, in arpeggi

EXTENSIÓN DE LOS DEDOS
Arpeggios sobre el acorde de Séptima dominante

ESERCIZI PREPARATORI
EXERCICIOS PREPARATORIOS

1. *m. d.*
m. s. un'ottava più bassa. - La m. i. una g# más baja.

2.

3.

Si ripeta lo stesso esercizio su tutti gli altri arpeggi
Apitquese este exercicio á todos los otros arpeggios.

Si ripeta quattro volte questa battuta
Repitase cuatro veces este compás

Si ripeta lo stesso esercizio su tutt'gli altri arpeggi
Applíquese este ejercicio a todos los otros arpeggios.

Si ripeta quattro volte questa battuta
 Repítase cuatro veces este compás

quattro volte
 cuatro veces

quattro volte
cuatro veces

quattro volte
cuatro veces

quattro volte
cuatro veces

quattro volte
cuatro veces

quattro volte
cuatro veces

quattro volte
cuatro veces

Fine della seconda parte.
Fin de la segunda parte.

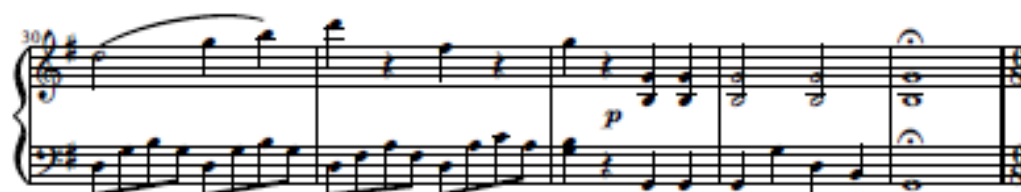
Ludwig van Beethoven

Sonatina in G major

Anh.5

Moderato

The musical score is for Ludwig van Beethoven's Sonatina in G major, Anh.5. It is in G major (one sharp) and 3/4 time. The tempo is marked 'Moderato'. The score consists of five systems of music, each with a treble and bass staff. The first system starts with a piano (*p*) dynamic. The second system starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The third system starts with a piano (*p*) dynamic. The fourth system starts with a dolce dynamic. The fifth system ends with a double bar line and repeat dots.

Romanza
Allegretto

4

LA PASTORALE.

Andantino. (♩ = 66.)

3^e
ÉTUDE.

p dolce cantabile.

p

cresc.

mf

p dolce.

cresc.

p

dim e poco rall. *pp*

76

Menuett

C-Dur / C major / Ut majeur

KV 6

Wolfgang Amadeus Mozart
(1756 – 1791)

$\text{♩} = 116$

1 2 3 4

5 4 5 1 3 2

9 1 3 1 2

13 1 4 5 3

aus / from / de: Der junge Mozart / The young Mozart / Le jeune Mozart, Schott ED 9008
© 2008 Schott Music GmbH & Co. KG, Mainz

CD Sheet Music (tn) -- Bartini -- 25 Easy Studies, op. 100

Revised and fingered by
MAX VOGRICH.

Etude III.

Andantino. (♩ = 126.)

p *cresc.* *dim.*

p *cresc.* *dim.*

mf

poco - ral - len - tan - do

a tempo. *p* *cresc.* *dim.*

p

Ek – 5 İşlevsel Beceriler Boyutu İçin Kullanılan Eserler

İşlevsel beceriler boyutunun 11., 12. ve 13. maddeleri aşağıda verilen eser üzerinden değerlendirilmiştir.

Allegretto moderato. C. Czerny, op. 163
Rev. Oswin Keller

Edition Cranz Bruxelles, London, Leipzig. 3000. 3001. Droits d'exécution réservés
Rights of public performance reserved. Aufführungsrecht vorbehalten

This image shows a page of musical notation for a piano piece, likely a sonata or concerto. The notation is arranged in five systems, each consisting of a grand staff (treble and bass clefs). The music is written in a key with one flat (B-flat) and a 2/4 time signature. The notation includes various musical elements such as notes, rests, and dynamic markings. The first system begins with a piano (p) and dolce marking. The second system features a forte (f) marking. The third system includes a crescendo (cresc.) marking. The fourth system also features a crescendo (cresc.) marking. The fifth system ends with a fortissimo (ff) marking. The notation is complex, with many notes and rests, and includes various musical notations such as slurs, ties, and fingering numbers. The page is numbered 4 in the top left corner.

İşlevsel beceriler boyutunun 14., 15. ve 16. maddeleri aşağıda verilen eser üzerinden değerlendirilmiştir.

Karga ile Tilki

Söz: Saip Egüz
Adaptasyon

Çabuk hız
Hafif gürlükte

Bir gün bir hır sız kar ga Hah hah hah hah ha ha
Or dan ge çen bir til ki Hah hah hah hah ha ha

Hafif gürlükte
Kuvvetli gürlükte

Bir par ça pey nir çal mış Hah hah hah hah ha
Şen se sin le öt de miş Hah hah hah hah ha

Hafif gürlükte
Kuvvetli gürlükte

Kon mış bir dal da kal mış Hah hah hah hah ha ha
Ap tal kar ga gak de miş Hah hah hah hah ha ha

Hafif gürlükte
Kuvvetli gürlükte

Et ra fi sey re dal mış Hah hah hah hah ha
Ağ zın dan pey nir düş müş Hah hah hah hah ha

İşlevsel beceriler boyutunun 18. ve 20. maddeleri aşağıda verilen eser üzerinden değerlendirilmiştir.

Signore Dolce Volto

Müzik: Hans Leo Hassler
Düzenleme: J. Sebastian Bach

I
Si-gno-re dol-ce voi-to di pe-nae di-do lor O voi-to pien di

II
Si-gno-re dol-ce voi-to di pe-nae di-do lor O voi-to pien di

III
Si-gno-re dol-ce voi-to di pe-nae di-do lor O voi-to pien di

IV
Si-gno-re dol-ce voi-to di pe-nae di-do lor O voi-to pien di

7
lu-ceol-pi-to per a mor Av-voi to nel-la mor-te per-du-to sei per

lu-ceol-pi-to per a mor Av-voi to nel-la mor-te per-du-to sei per

lu-ceol-pi-to per a mor Av-voi to nella mor-te per-du-to sei per

lu-ceol-pi-to per a mor Av-voi to nel-la mor-te per-du-to sei per

13

noi Ac - co - gli i no - stro pian - to o no - stro Sal - va - tor

noi Ac - co - gli i no - stro pian - to o no - stro Sal - va - tor

noi Ac - co - gli i no - stro pian - to o no - stro Sal - va - tor

noi Ac - co - gli i no - stro pian - to o no - stro Sal - va - tor

İşlevsel beceriler boyutunun 19. maddesi aşağıda verilen eser üzerinden değerlendirilmiştir.

♩ = 112

6

Ey Yal Der Bu

ço nız di ak

ban lık ni şşam

ne buy dök bi

dir muş te raz

ke ka ey o

de de ço ya

rin rin ban lan

11

sen den i ge rak zer mı sin

sen sü den rü le rak rin mı le

15

1. sü dert rü li le ço rin ban

2. sü dert rü li le ço rin ban